

KONGRES UCHWALIŁ INFLACJĘ

FABRYKI KRUPPA W REKU HITLERA.

Posel Polski w Berlinie, Wysocki, Odbyl Konferencje z Hitlerem.

Berlin, 4. maja. (Prasa St.) — Posel Polski w Berlinie, Wysocki, odbyl wczoraj dluzsza konferencje z kanclerzem Hitlerem. Obaj przedstawiciele cmowili caly szereg spraw polsko - niemieckich. Obrady odbywaly sie w obecnosci ministra spraw zagranicznych von Neuratha.

Po konferencji oswiadczone, ze Hitler powiedzial przedstawicielowi Polski, iz postanowil dzialac odnośnie kwestyj polsko - niemieckich w ramach obowiazujacych obecnie traktatow, wyrazajac nadzieje, ze beda rozwiazywane kwestie sporu nie sposobem pokojowym.

Kancelarz Hitler po odbyciu konferencji z baronem Gustawem von Bohlenem, prezesem zakladow amunicyjnych Kruppa, zdolal wreszcie przekonac Kruppa, ze najlepiej bedzie, gdy zaklady amunicyjne beda pod

scista kontrola rządu. Komunikat oficjalny, wydany po konferencji, powiada, ze baron Krupp von Bohlen pozostanie nadal prezesem tej wielkiej spólki, lecz rządzić będzie wspólnie z dwoma komisarzami, których rząd Hitlera naznaczył. Komisarzami rządu w zakładach Kruppa zostali: Otton Wagener, doradca handlowy Hitlera, i Alfred Moellers, znany ekonomista i członek reichstagu z ramienia partji Hitlera. Baron Krupp von Bohlen podpisal dokument, który oswiadcza, ze „prezes zakladów Kruppa godzi sie na program rządu Hitlera i kierownictwo zakladów oddaje pod scista kontrole rządu.”

Wladze miejskie w Bambergu polecily wczoraj zamknac sklady firmy amerykanskiej Woolworth, poniewaz „zywnosc sprzedawana w tych skladach nie jest odpowiednia dla konsumpcji tutejszej ludnosci.”

Życie Małego i Wielkiego Świata

W szkołach niemieckich uczniowie sluchac beda specjalnych wykladów historii Niemiec od 1918 do 1933, poświęcając szczególną uwage na rok 1923, kiedy Hitler poraz pierwszy ukazal sie na widowni politycznej i na rok 1933, kiedy Hitler doszedl wreszcie do władzy. Te dwie daty beda najważniejsze w powojennej historii Niemiec.

Depesze donoszą, ze w Rzymie, w stolicy faszyzmu włoskiego, policja aresztowala az 30 komunistów. A nam sie zawsze zdawalo, ze we Włoszech kazdy Wloch jest faszysta i, ze komunistów wyteplono juz tam dawno.

Żydówka Margaryta Spiegel, która uciekla z Niemiec do Indji po przyjeciu do władzy Hitlera i przyklaczyla sie do licznych zwolenników Gandhiego, nie wierzy widac w glodowanie, gdyz po wczorajszej rozmowie z Gandhim, oswiadczyła, ze nie bedzie poscic razem z Gandhim.

Nawet zawodowi zebnicy narzekaja na depresje „w interesie”. Jeden z nich licząc 22 lata, zaarrestowany w New Yorku, przyznal, ze „za dawnych, dobrych czasow” jego dzienny „zarobek” siegal \$65. Teraz jest zadowolony, jezeli dzien mu przyniesie nedzne \$10 lub \$12.

W federalnym szpitalu weteranów w Kansas City, Mo., który ma być wkrótce zamknięty, lezy tylko jeden pacjent, a doglada go sztab z dziewięciu lekarzy i 22 pielęgniarek, czekających na rozkazy z Washingtonu. Ten pacjent nie może narzekac na brak opieki medycznej.

KALENDARZYK

Dziś, czwartek, 4-go maja: — Znalezienie Św. Krzyża.

Jutro, piątek, 5-go maja: — Św. Piusa V., Pap.

Z Biura Meteorologicznego

Wschód słońca o godz. 5:42.
Zachód słońca o godz. 7:52.

Pogoda w Chicago i okolicy: We czwartek pogoda, w naszym ciągu chłodno. W piątek wzmagające się zachmurzenie i zimniej, prawdopodobnie wieczer lub w nocy deszcz. Umiarkowany, północno - wschodni wiatr we czwartek.

Temperatura doby minionej: Najwyższa wczoraj o godzinie 3-ciej po południu 44 stopnie, najniższa wczoraj o godzinie 4-tej nad ranem 40 stopni.

KURS ZŁOTEGO I BONDÓW POLSKICH.

Jeden złoty polski kosztuje 13 i pół centa. Bondy polskie 8-proc. \$65.00; bondy 7-proc. \$58.00.

— Biura Konsulatu Rzeczypospolitej Polskiej w Chicago mieszczą się p. nr. 1500 North Dearborn Parkway.

Księża Zmartwychwstańcy Okryli Się Nową Żalobą.

Senjor Kapłanów Polskich w Chicago Nie Żyje.

X. Jan Kasprzycki C.R.

Wczoraj, w dniu Trzeciego Maja, o godz. 7:30 wieczorem, kiedy lud pobożny spieszył na nabożeństwo majowe, zasnął w Panu jeden z najstarszych kapłanów polskich w Chicago, najdostojniejszy go dnościami, pierwszy proboszcz parafji św. Jana Kantego, później proboszcz parafji św. Stanisława Kostki, i były przełożony generalny, wierny, cichy i pobożny zakonnik-kapłan, członek Zgromadzenia Księżów Zmartwychwstańców, Ks. Jan Kasprzycki, C.R.

Umarł po dłuższej chorobie. Odszedł od nas jeden z najwzrostszych kapłanów — człowiek pod każdym względem zasłużony. Żaloba przejmująca serca wszystkich jego przyjaciół, a tłumy ich tak liczne, jak wiele ludzi go znalo. Żal serdeczny i niewypowiedziany ogarnal nie tylko konfratrów, lecz wszystkich, którzy go znali, gdyż zabrakło wśród nich tego, który był im przyjacielem, doradcą i uczestnikiem trudów niezliczonych na tutejszej niwie kapłańskiej.

S. p. ks. Jan Kasprzycki należał do ludzi nielicznych, którzy nie mieli nieprzyjaciół i nie chętnych; zawsze dla wszystkich miły, przystępny, zawsze

chętny do pomocy wszelakiej, rozumie się, gdy był jeszcze w sile wieku. Wesoly i dowcipny, do pracy pierwszy.

Należał do tych, co w pierwszym idą szeregu, z odwagą i poświęceniem, a pracując zawsze z fantazją, z humorem i zadowolaniem jak najlepszym, o tuchy nie tracąc, jeszcze jej innym dodawał. Takim był ks. Jan Kasprzycki, C.R. w swoich latach młodszych, ale cechy główne charakteru pozostały niezmiennione, a z niemi została mu sympatja powszechna i szacunek. Te uczucia, te o sobie wrażenia zabiera zasłużony zakonnik-kapłan i patriota w grób, te go tu przeżyja we wzajemnym wspomnieniu potomnych, którzy go długo pamiętali będą.

Ks. Jan Kasprzycki, C.R. urodził się dnia 14 marca, roku 1858, w wiosce Rozentalu, przy Lubawie, w Prusach Zachodnich. Nauki pobierał najpierw w wiosce rodzinnej, a potem w Nowym Mieście i Chelmie. D. 26go września, 1879 r., udał się do Rzymu, gdzie wstąpił do

Zgromadzenia Księżów Zmartwychwstańców, a 11go października, 1879 r., otrzymał bierzmowanie z rąk Arcybiskupa Lenti, który też w 1886 r. udzielił mu święceń kapłańskich. Pierwszą Mszę św. odprawił w Rzymie, na grobie św. Stanisława Kostki. Od r. 1886 do 1887 przebywał czasowo w Krakowie i we Lwowie, poczem wrócił do Rzymu, gdzie w r. 1888 mianowany został „sociojem” przy nowicjacie rzymskim, poczem mianowany go promagistrem nowicjatu i prokuratorem domu Księżów Zmartwychwstańców w Krakowie. W r. 1890 został powołany do Chicago, dokąd przybył 23go września tegoż roku; dnia 10go maja, 1892 r., został prokuratorem, a potem proboszczem parafji św. Jana Kantego, dnia zaś 3go czerwca tegoż roku ówczesny przełożony generalny Zgromadzenia ks. Paweł Smolikowski, zamianował go podprzełożonym obok Ks. Wincentego Barzyńskiego, po którego śmierci w r. 1899 został mianowany prowincjałem i proboszczem parafji św. Stanisława Kostki. W r. 1905 kapituła Zgromadzenia Księżów Zmar-

(Dokończenie na str. 6-cj)

PREZYDENT DYKTATOREM PIENIEŻNYM AMERYKI.

Plan Pomocy Rolnej Odesłany Na Konferencję.

Washington, 4. maja. — Izba reprezentantów przyjęła wczoraj entuzjastycznie, 307 głosami do 86, rządowy plan inflacji pieniężnej w formie za twierdzonej poprzednio przez senat.

Przywódca republikański Snell wydał zaraz apel do Prezydenta Roosevelta, aby „powiedział krajowi, co zamysla zrobić z nadaną mu ogromną władzą”.

Projekt inflacji, w formie prawki do ratunkowego bilu rolnego, daje Prezydentowi wyko nawczą władzę uskutecznienia ekspansji kredytu i pieniądza, obniżenia wartości złotego dolara, wejścia w międzynarodowe ugody z widokiem stabilizowania wymiany światowej i remonetyzacji srebra. Władzę tę p. Roosevelt otrzyma, skoro inflacja ma przyjść, powinna nowanowe ustawodawstwa zostaną uzgodnione na wspólnej konferencji. Ostatecznej akcji senatu i Izby należy oczekiwać w połowie przyszłego tygodnia.

Ustawodawstwo podjęto w dwóch sekcjach przy otwarciu wczorajszej sesji w Izbie. Inflacja odłączono od reszty bilu i oddano pod głosowanie. Dwie farmerskie sekcje odesłano do komisji konferencyjnej, która miała się zebrać na sesję dzisiaj rano.

Pierwszą z tych sekcji jest oryginalny ulgowy bil rolny wprowadzony przez administrację. Drugą stanowi rządowy program mający umożliwić konwersję hipotek farmerskich i zapewnić farmerom nowe miliony, przy pomocy których mogli by odzyskać farmy i domy sprzedane już przez szeryfów za długi hipoteczne.

Przeciwnicy inflacji starali się, bezskutecznie, odseparować projekt inflacji od programu remonetyzacji srebra. Władzę tę p. Roosevelt otrzyma, skoro inflacja ma przyjść, powinna nowanowe ustawodawstwa zostaną uzgodnione na wspólnej konferencji. Ostatecznej akcji senatu i Izby należy oczekiwać w połowie przyszłego tygodnia.

Obiecuja Wypłatę Nauczycieli Na Przyszły Tydzień.

18,000 Osób Ma Dostać Pensje Za Wrzesień.

Wypłata pensji miesięcznej dla 14,000 nauczycieli i 4,000 innych funkcjonariuszy szkolnych z końcem przyszłego tygodnia zdawała się być wczoraj zapewniona. Henry P. Chandler, stojący na czele kampanji „pożyczki wolnościowej” na zapłacenia nauczycieli, oznajmił, że sprzedano ogółem za \$1,307,000 warrantów szkolnych za 1932. Spodziewał się on dostać dzisiaj te sumy w gotówce.

Pieniądze te mają być dodane do otrzymanych od stanu \$750,000 na wypłatę pensji za ostatni wrzesień, na co potrzeba \$3,400,000. Sprzedaż obligacji podatkowych postępuje w dalszym ciągu.

Jedyną przeszkodą stojącą w drodze bezwzględnej wypłaty części zaległych pensji jest konieczność akcji rady szkolnej, upoważniającej do użycia pieczęci otrzymanych z funduszu stanowego na wypłatę pen-

sji. Pieniądze te, obecnie w rękach skarbnika miejskiego, mogą być wypłacone dopiero po uchwale rady szkolnej. Następne zebranie rady jest wyznaczane na środę i jeżeli specjalne posiedzenie nie będzie zwołane przedtem, zwłoka w wypłacie będzie nieunikniona.

Mayor Kelly odbył konferencję w sprawie szkolnego programu ekonomii. Plan ogłoszony we wtorek przez prezesa rady szkolnej Taylora, przewiduje obcięcie budżetu na rok 1933 opiewającego na \$71,549,701, o \$10,000,000. Mayor powiedział, że celem konferencji było omówienie proponowanych oszczędności i zaznajomienie się z finansami szkolnymi. Decyzji żadnych nie powzięto.

Program ekonomii proponuje skasowanie posad wszystkich okręgowych superintendentów, których niektórzy asystentów i pewnej liczby inspektorów.

SENAT PRZYJĄŁ DRUGI BIL PRZECIW STRAJKIEROM PODATKOWYM.

Protesty Muszą Mieć Za Sobą 75 Procent Gotówki.

Springfield, Ill., 4. maja. — Drugi bil w programie ustawodawczym mającym zakończyć strajk podatkowy i umożliwić wypłatę zaległych pensji funkcjonariuszom publicznym w Chicago przeszedł wczoraj w senacie i został odesłany do Izby. Pierwszym był t. zw. bil Skardy, mający już moc prawa, upoważniający skarbnika powiatowego do przejmowania realności dochodowych, na których ciąży niezapłacone od sześciu miesięcy podatki.

Wczorajszy projekt do prawa, wywołany przez jego autora, sen. Grahama, przewiduje, że żaden właściciel realności nie może apelować do sądu powiatowego, od nałożonego na niego asesmentu podatkowego, dopóki nie zapłaci przynaj-

mniej 75 procent swojego rachunku podatkowego. Projekt przeszedł 37 głosami do 1.

Senat przyjął również, 44 głosami do 0, szeroko indorsowany bil Loughrana, wymierzony przeciw lichwiarzom pożyczającym pieniądze na wysoki procent na pensje. Loughran powiedział, że ci „kupcy pensji i plac” zdzierają z dłużnika procent sięgający 240 od sta rocznic. Bil postanawia, że wszyscy pożyczający pieniądze na procent muszą mieć licencje stanowe.

Przeszły także dwa bile sen. Huebscha, które przewidują, że kary i procenty od zaległych podatków mają iść do kasy ciążą nakładającego podatki, a nie do skarbnika powiatowego, jak dotychczas.

PADEREWSKI

Człowiek Wielkiej Pracy i Wielkiego Serca
Geniusz Muzyczny i Twórca Państwa

napisał
Dr. Józef Orłowski

TOM CZWARTY.

W Lidze Narodów i w Walce Nieustannej o Dobre Imię
Polski i o Jej Umocnienie.

(Ciąg dalszy)

XXV.

PADEREWSKI W WALCE O PRAWO POLSKI
DO ODZYSKANIEJ ZIEMI.

Wielka jego mowa w hotelu Astor w Nowym Yorku
dnia 18-go maja 1932 roku.

Dobrze znany niemiecki pacyfista, profesor Wilhelm Furst, a także inny wybitny pacyfista, Hermann von Gerlach, uczone kapłan niemiecki, Ojciec Mukerman, wszyscy stwierdzają to samo. Byli oficer marynarki niemieckiej, Hans Krashutsky, stwierdzając polski charakter prowincji, dodaje: "Polityka, zmierzająca do odseparowania Polski od jej sprzymierzeńców, celem odbicia Polskiego Pomorza, jest bardzo niebezpieczna, gdyż polega na fałszu. Dlaczego mamy odbić terytorium, jakie nie harmonizuje z naszymi żywotnymi potrzebami? Jest to polityka wykretów, jaka nieuchronnie prowadzi do nowej wojny światowej".

Znamienne wiele słów! Nie mniej znamienne, jak opinie wielu wybitnych, niemieckich osobistości, członków parlamentu, wyższych oficerów, pisarzy, germanistów; godzin czasu trzebaby, by zacytować ich zdania.

Mieście Państwo ubiegłego roku w waszych centrach zamieszkania bardzo interesującego gościa. Właściciel olbrzymiej kopalni węgla, bogaty władca ciężkiego przemysłu metalowego, przybył, by kazać tu o bezprzykładnym, jednym w swoim rodzaju i monstrualnym Korytarzu, mając za słuchaczy wpływowych obywateli amerykańskich. Nie wiem, czy udało mu się wielu z waszych cennych ziemców przekonać. Starał się on apelować do waszej imaginacji, pytając, jakbyście się czuli, gdyby naprzykład Meksyk był na tyle silny potęgą, by przedzielić wasz kraj, i założyć szeroki korytarz, biegnący przez Stany Zjednoczone do Kanady. Co za nadzwyczajna moc fantazji oratorskiej! Trudno sobie w ogóle wyobrazić, by Meksyk, mając po jednej stronie Atlantyk, a po drugiej Pacyfik, roił sobie ambicję osiągnięcia bezpośredniej komunikacji z Lake Erie, Ontario czy Michigan, — zaś porównywanie waszego wspaniałego, olbrzymiego Wschodu, jednego z najzamożniejszych i najgłębszych zaludnionych, jednego z najbardziej czynnych i przemyślnych cywilizacji, przemysłem, i pokojowością ośrodków, na całym globie ziemskim, z małą, biedną, suchą-ziemią, a bardzo wojowniczą krainką Wschodnich Prus, jest zaiste — jagnięcą niewinnością.

Amerykanów nie trzeba informować o korytarzach tak wygórowanymi przenośniami argumentami. Znają oni korytarze; posiadają oni nawet korytarze na własnej swej ziemi. Pierwszy, i to bardzo nawet wielki, znajduje się między Stanami Zjednoczonymi i Alaską. Ci, którzy szukają złota, którzy wyprawiają się po skóry fok i inne cenne futra, ci, którzy lubują się w rybołówstwie i myślistwie, udają się do Alaski na okrętach, nie domagając się bynajmniej aneksji Angielskiej Kolonii.

Istnieje drugi mały korytarz, meksykański, jaki trzeba przebywać, i jaki przebywa się bardzo często, — ja sam przechodziłem go wielokrotnie — z Yuma do Santiago w Kalifornii. Obywateli amerykańskich, udających się z Buffalo do Detroit, jeśli pragnie oszczędzić czasu, musi podróżować prawie cały czas przez obszar Prowincji Ontario, jaka, w tej własnej części, jest o wiele, wiele razy szersza, od Polskiego Pomorza.

Z drugiej znowu strony, Kanadyjczyk, udający się z St. John do Ottawy, musi podróżować przeszło 200 mil przez Stan Maine, zaś gdy udaje się z Ottawy do Winnipeg, nie może on uniknąć przekroczenia terytorium stanu Minnesota, na południe od Jeziora Lasów (Lake of the Woods). Istnieje szereg korytarzy w Europie, w Belgii, we Francji, we Włoszech, w Grecji, nawet w Finlandji, lecz przytoczę z nich tylko jeden, mianowicie biegnący przez terytorium niemieckie pomiędzy dwoma miastami szwajcarskimi, Schaffhausen i Basle; szwajcarscy obywatele, udający się tym szlakiem, są obowiązani wykazywać się swymi paszportami i wizą niemiecką; są to formalności, nigdy nie praktykowane wobec ludności podróżującej przez nasze terytorium do lub z Prus Wschodnich.

Fakt wyżej cytowany udowadnia jasno, że jeśli może być mowa o jakiejś monstrualności Polskiego Korytarza, to monstrualność mieści się w twierdzeniach, że jest on bezprzykładnym i jedynym w swoim rodzaju.

A jak wyglądała trudność komunikacyjna, nienormalności połączeń i ciężkie straty, poniesione przez całą Rzeszę? Pozytywną odpowiedź na to zapytanie można znaleźć w oficjalnym raporcie administracji niemieckich kolei w Królewcu. Jest to cenny dokument. Opiewa on, że "Z punktu widzenia tranzytowego, Prusy Wschodnie nie są obszarem obojętnym przez obce państwa. Tranzyt odbywa się bez żadnych przeszkód. Iluzoryczne przeszkody wyrażają się tak, jak gdyby środki komunikacji pasażerów wzdłuż granic Polski znajdowały się ciągle nadal w rękach administracji kolei niemieckich.

Ceny transportacji ustalone wedle taryfy niemieckiej, nadal obowiązują, jak gdyby ziemia, leżąca między Wschodnimi Prusami a resztą Niemiec, była terytorium niemieckim. Trzeba jednocześnie podkreślić, że polska administracja kolejowa czyni wszystko, by wywiązać się należycie z swych zobowiązań.

Od czasu wygotowania tego raportu w jesieni 1923 roku, trybunał arbitrażowy tranzytowy, rozpatrywał jedynie tylko wypadek, przedłożony przez rząd niemiecki, mianowicie sprawę wypadku kolejowego koło Starogardu. Po dłuższym i szczegółowym śledztwie, trybunał zaopiniował, że wypadek ten nie miał miejsca z winy polskiej administracji kolejowej, i że ta utrzymuje linie kolejowe w doskonałym stanie i porządku. Nie przedłożono prócz powyższego żadnego zażalenia; jedynie załączami są to kompanie żegluga w Królewcu, ponieważ widzą, jak suma ich interesów stale ulega redukcji i maleje.

Statystyki, dotyczące przewozu towarów, wykazują, że w roku 1913, — 47 procent towaru transportowano morzem, a 53 procent lądem. W roku 1925 — 32 procent transportowano morzem, a 68 procent, tym monstrualnym, niecym polskim korytarzem.

Ilość pasażerów, podróżujących w r. 1925 między Wschodni-

mi Prusami a Rzeszą, w obu kierunkach, wynosiła 590,000 głów kolejami, zaś 5,000 osób okrętami. Te cyfry w pełni udowadniają, jak bezpodstawnymi i zdawkowymi są skargi, odnośnie utrudnień transportowych w normalnych stosunkach, oraz ciężkich strat, poniesionych przez Rzeszę.

Argument, — dotyczący niesprawiedliwego traktowania mniejszości pod polską władzą, można znowu oświecić sprawdaniem cyfr. Elementa matematyki może są suche, lecz jednocześnie są one zawsze najbardziej przekonujące i niezwalczane.

Według statystyk pruskich w roku 1925, żyło w Prusiech, powtarzam w Prusiech, gdyż na reszcie obszaru Niemiec mieszkało bardzo mało Polaków, — 985,283 Polaków. W tym samym czasie mieszkało 884,105 Niemców w Polsce.

Nie dysponuję ostatnimi datami, lecz przypuszczam, że cyfry wyżej przytoczone, pozostały niezmienione. A więc, tych 884,105 Niemców posiada 5 posłów w naszym sejmie i 3 członków naszego senatu; a czy wiecie, ilu posłów posiada tych 985,283 Polaków, czy to w pruskim sejmie, czy w Reichstagu? Nie mają ani jednego!

Posiadamy w Polsce 105,861 dzieci niemieckich w wieku szkolnym; posiadają one do swej dyspozycji 811 szkół niemieckich. Żyje 115,000, w zaokrągleniu, dzieci polskich w Prusiech, i do ich dyspozycji istnieje wielka suma 81 polskich szkół. A więc, 72 procent dzieci niemieckich może odbierać naukę szkolną w swym języku macierzystym, podczas gdy niecałe 2 procent wszystkich dzieci polskich w Prusiech może uczęszczać do szkół, gdzie uczą w ich języku rodzinnym. Któryż z tych dwu narodów miałby raczej prawo do skarg na niesprawiedliwość traktowania mniejszości?

Ostatni argument, dotyczący moralnej krzywdy, zadanej całej nacji przez odseparowanie Wschodnich Prus od Niemiec, ma za swe podłoże wyłącznie sentyment.

Separacja, moralna krzywda, — ktoś w świecie może zrozumieć znaczenie tych słów? Kto lepiej mógłby je pojąć, jak nie my sami? Przez 148 lat byliśmy rozdarci i uciśnieni przez trzech bezbożnych władców. W Prusiech, na naszej własnej ziemi, nie mogliśmy piastować żadnych publicznych urzędów, jeśli nie wyrzekliśmy się naszej narodowości czy religii; wyłączało nasze majątki, jeśli ich nie konfiskowano, jak to miało miejsce w innym państwie, którego ze względu na obecność tu jednej osoby, nie wymieniam.

Naszym wieśniakom broniono budować nawet nędzne chaty, na zakupionym kawale gruntu; nasze dzieci były bite okrutnie, już nie tylko za to, że rozmawiały ze sobą, lecz że używały rodzinnego języka w zabawach swych; a gdy wybuchła wielka wojna, zmuszono nas walczyć przeciw własnym braciom, zabijając się wzajem, gdyż dla Polaków, wciągniętych siłą w szeregi trzech wrogich sobie armij państw z sobą wojujących, każda walka była rzezią bratobójczą.

(Ciąg dalszy nastąpi)

(Copyright: Text and Illustrations: by H. T. Becker, Chicago, Ill.) 1932

W szkole.

— Dobrze Kaziku 2 mieści się w 10-ciu 5 razy, ale 10 w dwóch, czy też się mieści?
— Tak.
— Zastanów się dobrze, czy 10 może się zmieścić w 2?
— Tak, dziesięć palców mieści się w dwóch rękawiczkach.

"TERAZ MOGĘ JADAĆ WSZELKIE POTRAWY I NIE MAM ZATWARDZENIA"

Pan Durigan znajduje Ulgę w Kellogg's ALL-BRAN

Tutaj jest jego entuzjastyczny list:

"Liczę lat 70 i przez 40 tych lat nie było tygodnia, abym nie potrzebował zająć pigułek lub jakiego innego środka na zatwardzenie.

"Zażywałem wszystko, lecz doznałem tylko tymczasowej ulgi. Było tak do zeszłej wiosny kiedy moja córka, która jest pielęgniarką w szpitalu, przyniosła mi Kellogg's ALL-BRAN.

"Przy końcu tygodnia wiedziałem, że dostałem właściwą rzecz, więc zacząłem używać w dalszym ciągu. Od tego czasu nie zażywałem więcej lekarstw na zatwardzenie. Mogę jadać mięso kiedy chcę i jak często chcę, lub też wszelkie inne potrawy i nie mam zatwardzenia."

— Mr. L. M. Durigan, 6811 Buffalo Avenue, Jacksonville, Florida.

Próby laboratoryjne wykazują, że Kellogg's ALL-BRAN dostarcza "szorstkiej masy" dla poruszenia kiszek, oraz witaminu B dla wzmocnienia mięśni. Także żelaza dla krwi.

"Szorstka masa" w ALL-BRAN jest tak jak masa w salacie. Na wewnątrz ciała tworzy ona miękką masę. W łagodny sposób oczyszcza ona kiszkę z odchodów.

O ile to bezpieczniejsze niż zażywanie patentowych lekarstw. Dwie łyżki stołowe dziennie zwyczajnie wystarcza. W poważnych wypadkach przy każdym jedzeniu. Jeśli nie ulży sobie w ten sposób, poradzić się lekarza.

Sprzedawane w czerwonej i zielonej paczce. We wszystkich groceriach. Wyrobione przez Kellogg w Battle Creek.

ZE SOUTH CHICAGO.

Tłłżcień Gościnności na Michałowie.

Tylko kilka tygodni dzieli nas od otwarcia Wystawy Światowej.

Naród ze wszystkich stron przybywać będzie ażeby podziwiać najnowsze dzieła, które będą na owej wystawie. Rozumie się, że mieszkańcy Chicago-

scy mają najłatwiejsze szanse oglądać wszystko co jest rozłożone na przestrzeni 25 bloków a najmniej 40 budynków. Z tego można wywnioskować, że w jednym dniu nikt nie zdoła wszystkiego zobaczyć, więc każda osoba będzie potrzebowała kilka biletów, gdy zechce pójść na wystawę kilka razy, gdyż wystawa trwać będzie przez 5 miesięcy.

Jest jeszcze kilka dni sposobności ażeby można zakupić 75 centowe bilety po tylko 50 centów t. j. bilety wstępu na wystawę. Są także sprzedawane bilety na przedstawienie, które się odbędzie w czasie Tygodnia Polskiego w dniu 22 lipca na Polu Żołnierza.

W przedstawieniu weźmie udział 5000 osób.

To przedstawienie powinno interesować wszystkich Polaków. Wejście na ten wieczór kosztować będzie tylko 50 centów. Bilety muszą być nabyte i zapłacone przed końcem maja, gdyż od 1-go czerwca będą kosztowały 75 centów. Dla wygody zamieszkańców na Michałowie, podana jest lista Komitetu Biletów w których można bilety nabyć tylko do dnia 27go maja.

Luliński Adam — 8324 Burley ave., Lachajczak Stan, — 8159 So. Shore Drive; Trojnowska Pelag. — 8402 Burley ave.; Przybyła Marcin — 3046 E. 79ty Place; Rydzewska Marja — 8440 Brandon ave.; Tomaszewski Michał — 8359 Buffalo ave.; Tomaszewska Vincen-

ta — 8359 Buffalo ave.; Zuchowski Marja — 8018 Brandon ave.; Mioducka Emilia — 8115 So. Shore Drive, — Kozłowska Bronisława, — 8120 So. Shore Drive.

Dr. A. S. Mioducki, prezes. Marja R. Zuchowska, sekret.

"TAG DAY".

Polów na przechodniów po całym mieście Chicago i przedmieściach, rok rocznie urządzone staraniem Chicago Federation of Aged and Adult Charities, odbędzie się w poniedziałek, dnia 8go maja. Do tej federacji należy 39 instytucji, a między innymi i nasz jedyny Polski Dom Starców pod wezwaniem św. Józefa w Avondale.

Dom starców św. Józefa boryka się wciąż z trudnościami — w czasach normalnych a cóż dopiero mówić o czasach depresyjnych.

Ofiary od ludzi zamożniejszych jeśli napływały, były bardzo małe, a dziś całkiem ustaly, dla tego Siostry Franciszanki pod wezwaniem św. Kune-gudny, pukają do serc litościwych osób, ażeby raczyły datkami swymi ulżyć niejednemu starcowi lub starszuszce, po staranem życiu. Sami nie mogą na swoje utrzymanie zapracować. Gdy zobaczymy w poniedziałek dnia 8go maja połowczyńnię na narożnikach ulic, nie odpychajcie lub nie odmawiajcie im najmniejszej ofiary, bo to jest na cel dobroczynny, dla niejednego starszuszki lub starszuszki, którzy nie mają żadnego przytulku na starość i nie mają żadnych krewnych lub przyjaciół do zaopiekowania się nimi.

Kochani Rodacy i Rodaczki! Ofiara dana na ten wniosek jest wspaniałomyślnym uczynkiem i godnym poświęcenia z waszej strony.

"The Chicago Federation for Aged and Adult Charities" nie płaci ani centa żadnej pani lub panience, która w dniu tym zbiera fundusz na ten cel. Pieniężki i panie to oddają każdy cent zebrany przez nie na zakład, dla którego w ten dzień pracują i poświęcają się bezinteresownie.

Trzydzieści dziewięć instytucji, których jedynym celem jest zaopiekowanie się ludzkością w podeszłych latach ich życia, gdy nawiedzi ich choroba lub gdy desperacja zagląda im w oczy bez żadnego punktu oparcia na starość. Delegatami reprezentującymi Polski Dom Starców św. Józefa w Chicagojskiej Federacji polonijnych instytucji są: Przewodnicząca, Joanna Lama, Eleonora Nowak i Weronika Remus.

Amerykański Legion, którego gościem będzie generał Roman Górecki, do Komitetu swego dodaje jeszcze: — majora generała Abel Davis, pułkownika H. W. Hackett, majora generała Ray D. Keehn, kapitana Chauncey McCormick, R. P. O'Reilly, majora generała Franciszka Parkera, Wm. Schlupp, Dawida Lee Shilling-law, pułkownika A. A. Sprague, majora James E. White i Konsula Generalnego Rzeczypospolitej Polski, Dr. Tytusa Zbyszewskiego. Inni, których nazwiska podaliśmy niedawno pozostają w tym Komitecie, do którego także dołączono Komitet Obywatelski, w skład którego weszli: kontroler miejski M. S. Szymczak, sędzia powiatowy Edmund K. Jarecki, komisarz powiatowy Władysław J. La Buy, sędzia Jan Prystalski, sędzia Piotr H. Schwab, i klerk sądu wyższego Franciszek W. Zintak.

Dodano także do tego, że w skład Komitetu przyjęcia legionistów wchodzi nie tylko sami komendanci posterunków, ale także i przesowie wszystkich organizacyj polskich.

NOWY PROGRAM PRZYJAZDU I PRZYJĘCIA GENERAŁA R. GÓRCEKIEGO.

PIĄTEK, 5-go MAJA: o godzinie 8:30 wieczorem (czas chicagowski) generał Górecki przyjedzie do Chicago i na jego powitanie na stację "Union Depot" wyjdzie Amerykański Legion, urzędnicy polskich organizacji i wybitni obywatele mia-

sta Chicago. Ze stacji kolejowej jadą do Palmer House, gdzie w czasie swego pobytu w Chicago generał Górecki zamieszka.

O godzinie 9:00 wieczorem — Konferencja prasowa, w którym to czasie przedstawiciele prasy przeprowadzić będą mogli wywiad z generałem i porobić zdjęcia fotograficzne.

SOBOTA, 6go MAJA: o godzinie 8:45 rano — Złożenie wieńca u stóp pomnika Lincoln'a.

O godzinie 9ej rano — Śniadanie w Konsulacie Generalnym Polski.

O godzinie 10ej rano — Przyjęcie w biurze burmistrza.

Od godziny 10:15 do 10:45 rano — Konferencja z bankierami.

O godzinie 10:55 rano — Zwiedzenie Stadium.

Od godziny 11ej do 12ej w południe — Zwiedzanie polskich organizacyj.

O godzinie 12:15 w południe — Złożenie wieńca u stóp pomnika Tadeusza Kościuszki.

O godzinie 1ej po południu — Obiad w Palmer House wydany przez Amerykański Legion.

O godzinie 2:30 po południu — Zwiedzanie wystawy światowej.

O godzinie 3ej po południu — Spotkanie z generałem Franciszkiem Parkerem.

O godzinie 3:45 po południu — Zwiedzenie szpitala wojskowego w Maywood.

O godzinie 4:45 po południu — Wizyta w Konsulacie Generalnym.

O godzinie 8ej wieczorem — Generał będzie gościem w domu p. Charles Dewey, gdzie również odbędzie się przyjęcie Ambasadora Polski.

O godzinie 12:45 w nocy —

Zaszyły Zmiany w Programie Przyjazdu i Przyjęcia Generała Góreckiego.

Generał Przyjedzie Do Chicago w Piątek, a Nie w Sobotę Rano.

Generał Roman Górecki.

Z kwatery Komitetu przyjęcia Amerykańskiego Legionu, którego to Komitetu przewodniczącym jest kapitan Wacław F. Hetman, nadesłano nam nowy program przyjazdu, przyjęcia i ugoszczenia gościa z Polski, generała Romana Góreckiego, prezesa FIDAC'U. Nowy program jest bardzo odmienny od programu nam poprzednio doręzonego, jaki opublikowaliśmy ubiegłego wtorku.

Amerykański Legion, którego gościem będzie generał Roman Górecki, do Komitetu swego dodaje jeszcze: — majora generała Abel Davis, pułkownika H. W. Hackett, majora generała Ray D. Keehn, kapitana Chauncey McCormick, R. P. O'Reilly, majora generała Franciszka Parkera, Wm. Schlupp, Dawida Lee Shilling-law, pułkownika A. A. Sprague, majora James E. White i Konsula Generalnego Rzeczypospolitej Polski, Dr. Tytusa Zbyszewskiego. Inni, których nazwiska podaliśmy niedawno pozostają w tym Komitecie, do którego także dołączono Komitet Obywatelski, w skład którego weszli: kontroler miejski M. S. Szymczak, sędzia powiatowy Edmund K. Jarecki, komisarz powiatowy Władysław J. La Buy, sędzia Jan Prystalski, sędzia Piotr H. Schwab, i klerk sądu wyższego Franciszek W. Zintak.

Dodano także do tego, że w skład Komitetu przyjęcia legionistów wchodzi nie tylko sami komendanci posterunków, ale także i przesowie wszystkich organizacyj polskich.

NOWY PROGRAM PRZYJAZDU I PRZYJĘCIA GENERAŁA R. GÓRCEKIEGO.

PIĄTEK, 5-go MAJA: o godzinie 8:30 wieczorem (czas chicagowski) generał Górecki przyjedzie do Chicago i na jego powitanie na stację "Union Depot" wyjdzie Amerykański Legion, urzędnicy polskich organizacji i wybitni obywatele mia-

sta Chicago. Ze stacji kolejowej jadą do Palmer House, gdzie w czasie swego pobytu w Chicago generał Górecki zamieszka.

O godzinie 9:00 wieczorem — Konferencja prasowa, w którym to czasie przedstawiciele prasy przeprowadzić będą mogli wywiad z generałem i porobić zdjęcia fotograficzne.

SOBOTA, 6go MAJA: o godzinie 8:45 rano — Złożenie wieńca u stóp pomnika Lincoln'a.

O godzinie 9ej rano — Śniadanie w Konsulacie Generalnym Polski.

O godzinie 10ej rano — Przyjęcie w biurze burmistrza.

Od godziny 10:15 do 10:45 rano — Konferencja z bankierami.

O godzinie 10:55 rano — Zwiedzenie Stadium.

Od godziny 11ej do 12ej w południe — Zwiedzanie polskich organizacyj.

O godzinie 12:15 w południe — Złożenie wieńca u stóp pomnika Tadeusza Kościuszki.

O godzinie 1ej po południu — Obiad w Palmer House wydany przez Amerykański Legion.

O godzinie 2:30 po południu — Zwiedzanie wystawy światowej.

O godzinie 3ej po południu — Spotkanie z generałem Franciszkiem Parkerem.

O godzinie 3:45 po południu — Zwiedzenie szpitala wojskowego w Maywood.

O godzinie 4:45 po południu — Wizyta w Konsulacie Generalnym.

O godzinie 8ej wieczorem — Generał będzie gościem w domu p. Charles Dewey, gdzie również odbędzie się przyjęcie Ambasadora Polski.

O godzinie 12:45 w nocy —

Generał Górecki opuszcza miasto Chicago, wyjeżdża pociągiem ze stacji przy La Salle ulicy.

ZAPRASZAJĄ NA WSPÓLNY
OBIAD DO PALMER HOUSE

Proszą nas także legioniści o podanie, że Amerykański Legion wydaje obiad na cześć generała Romana Góreckiego, w hotelu Palmer House, w przyszłą sobotę, dnia 6go maja, o godzinie 1ej po południu.

Chcący być na tym obiedzie rodacy i rodaczki mogą bilety nabyć w biurze Amerykańskiego Legionu, 209 N. La Salle ulica.

Na Korzyść Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego.

Bardzo interesujący i wzruszający dramat "Niesprawiedliwie Oskarżona" odegrany będzie 7go maja, w niedzielę, o 8ej godzinie wieczorem, w Auditorjum św. Trójcy, przy Division i Cleaver ul.

Następujący amatorzy biorą w przedstawieniu udział: Alojzy Franaszek, Stan. Pacholski, Alfred Skrudz, Hieronim Garstka, Karol Kwiatkowski, Władysław Wolski, Stanisław Poskocim, Józef Tarczan, F. Szulczyński, Czesław Malecki, Sylwester Huntowski, oraz amatorzy: Marja Smuda, Anna Babitz, Julia Lewandowska, Anna Chrupek, Józefina Polczewska, Czesława Wisz, Józefina Feret, Wiktorja Tomczak. Dyrektorką śpiewu jest panna Kazimiera Wisz, która dodaje swej sily aby śpiewy wyszły jak najlepiej.

Także jedno-aktówka "Jeden z nas musi się ożenić". Biorą udział: H. Garstka i Karol Kwiatkowski, oraz panny Julianne Lewandowska i Anna Babitz.

Rodacy pośpieszcie na Trójkowo w niedzielę 7go maja a spędzić wieczór wesoło. Bilety jeszcze można nabyć w parafjach, gdzie pracują Siostry Zmartwychwstanki i u członków towarzystwa, a w niedzielę przy kasie.

Popierajcie Tych Którzy Się Ogłaszają w "Dzienniku Chicagowskim"

KOKARDKI SĄ TERAZ MODNE.

ANNE ADAMS MODELKO 2598.

Zamówić można w wielkościach 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30 i 32. Na wielkość 16 potrzeba 3 1/2 jarda, 36 calowej materji, także 3/4 jarda kontrastowej materji.

Prosimy przysłać PIĘTNASTCIE CENTÓW (15c) wraz z kuponem na którym należy wyraźnie wypisać imię i nazwisko, adres, numer fasonu i wielkość.

Zamówienia przysyłać na adres: Dziennik Chicagowski, 1455 W. Division St., Chicago, Ill.

KATALOG MOD, przedstawiający najnowsze fasony popołudniowych, sportowych i domowych sukien, damskiej bielizny, kosztuje tylko PIĘTNASTCIE CENTÓW. Katalog wraz z jednym modelem DWADZIEŚCIA PIĘĆ CENTÓW.

BLUZKA BARDZO MODNIE SKROJONA.

MODELKO 701.

Nabyć można w wielkościach 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30 i 32. Na wielkość 16 potrzeba 2 1/2 jarda 39 calowej materji.

Wszelkie w Dzienniku Chicagowskim podane modelka rozsłamy na żądanie za nadesłaniem 15 centów w srebrze lub znaczkach pocztowych i wypełnieniem poniższego kuponu:

PROSZĘ O NADESLANIE MODELKA

Nr.....

Wielkość .....

Imię i Nazwisko .....

Adres .....

Miasto .....

Stan .....

By R. I. Scott

**SLUCHAJCIE DZIS WIECZOREM
POLSKIEJ GODZINY RADJOWEJ
HELENY SZYMANSKIEJ**
od godziny 7:30 do 8:00
ze stacji W.E.D.C. (1210 kilokalów).

Dobra muzyka. Posłuchajcie przemowy najprzejdźniejszej w świecie ziołoznawczyni. Poda Wam wiele wskazówek zdrowotnych i poradzi co należy czynić by cieszyć się zdrowiem i szczęściem i dożyć późnego wieku.

HELENA SZYMANSKA,
4732 S. Ashland Ave., Chitengo, Ill.

naszyci ogłoszeniach.

_____

...S WAS LOOKING OVER A NEW
...THE STORE, A STRANGER
...SIDE THE DOOR, MORE THAN
...LOOK OF THIS PARTICULAR
...TOWN. "I'VE NEVER HEARD OF
...NIA.

DZIENNIK CHICAGOSKI

THE POLISH DAILY NEWS

Issued every day except Sundays and Holidays.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt uroczystych.

TERMS OF SUBSCRIPTION

One year \$5.00
Six months 3.00
Three months 1.75
In Chicago by mail for 1 month .85
To Europe for one year 8.00
To Canada for one year 5.00
All letters shall be addressed to:

PRZEDPŁATA WYNOŚI

Rocznie \$5.00
Półrocznie 3.00
Kwartalnie 1.75
Do Europy pocztą miesięcznie .85
Do Europy rocznie 8.00
Do Kanady rocznie 5.00
Wszelkie listy adresować należy:

THE POLISH PUBLISHING COMPANY

1455-57 West Division Street

CHICAGO, ILL.

Telefon Brunswick 7040.

Pokój Czy Rewizje Granic?

Sprawa rewizji Traktatu Wersalskiego, a tem samem rewizji obecnych granic Europy, stanowi dzisiaj temat obrad na wszystkich konferencjach. Czy mowa o kwestjach ekonomicznych, gospodarczych, politycznych, czy finansowych, wszystko uzależnione jest od postanowienia: czy rewizje granic europejskich będą przeprowadzone.

Europa podzielona jest na dwa wielkie obozy: rewizjonistów i antyrewizjonistów. Z jednej i drugiej strony jest siła, są wpływy i kapitał. Idzie obecnie o to, który z dwóch silnych bloków odniesie zwycięstwo: Francja i Polska z Małą Ententą, czy też Włochy i Niemcy przy poparciu Wielkiej Brytanii?

Blok francusko-polski jest jednolity i godzi się na jeden program, mianowicie: bez wojny nie może być mowy o jakiejkolwiek rewizji granic. Natomiast blok włosko-angielski, choć może silniejszy od swojego rywala, nie posiada wspólnego programu. Każde państwo, należące do bloku rewizjonistów, posiada odrębne cele i dążenia, które przeważnie nie zgadzają się z dążeniami innych sojuszników, lecz wszystkie państwa tego bloku pragną rewizji granic.

Przyjrzyjmy się zatem, jak się przedstawia sytuacja w obozie rewizjonistów.

Premier Mussolini, proponując koncert czterech mocarstw, miał na myśli następujące rewizje granic. Za zaniechanie planu przyłączenia Austrii do Niemiec, Mussolini chce oddać Niemcom Pomorze, całe Poznańskie i część Górnego Śląska. Granice Węgier byłyby powiększone kosztem Rumunii i Czechosłowacji, zaś Bułgaria otrzymałaby Macedonię, zaś Włochy część terytorium Jugosławii, położonego nad Adriatykiem.

Niemcom jednak trudno pogodzić się z myślą zaniechania planu przyłączenia Austrii do Niemiec, a Mussolini nie chce pozwolić Niemcom na stworzenie granicy włosko-niemieckiej w punkcie, gdzie po stronie włoskiej mieszka około 200,000 Niemców. Sąsiadujące z Włochami Niemcy byłyby niebezpieczne dla całosci Włoch. Niemcy wiedzą o swych rodakach, zamieszkających we Włoszech i dlatego wysuwają projekt „anschlussu”, aby później, jeżeli nadejdzie odpowiednia chwila, sięgnąć po terytorium Włoch. Pomimo tego, cała polityka zagraniczna i wewnętrzna Hitlera opiera się o współpracę z Włochami.

Dalej, austriackie centrum katolickie, stanowiące najsilniejszą partję polityczną w Austrii, nie ma chęci poddać się rządowi Niemców hitlerowskich. Tak samo nacjonalistyczne Węgry, choć pragną rewizji granic, aby rozszerzyć granice swojego państwa, nie chcą mieć Niemców za swych sąsiadów po zajęciu Austrii. Jeżeliby Niemcy przesunęli swe granice na południowy wschód, co by się stało po aneksji Austrii, między Węgrami i Czechosłowacją doszłyby natychmiast do zaciśnienia silnych węzłów przyjaźni, choć dzisiaj Węgry należą do bloku państw rewizjonistycznych, a Czechosłowacja do antyrewizjonistów i wspólnie się zwalczają.

Największym zwolennikiem programu rewizji granic są Niemcy, gdyż ze największą stratą w czasie wojny po Austrii, która z mocarstwa zamieniona została na trzeciorzędne państwo środkowej Europy. Wielka Brytania, względnie jej premier, Ramsey MacDonald, opowiedział się za rewizją granic, lecz MacDonald myśli, że sprawę tę będzie można przeprowadzić pokojowo na konferencjach międzynarodowych. MacDonald nie chce słyszeć o wojnie, bez której — jak twierdzi Polska — nie może być mowy o żadnych rewizjach. MacDonald twierdzi również, że traktaty pokojowe nie są wieczne i wcześniej, czy później muszą być zmienione, ulepszone, słowem zrewidowane, lecz ani MacDonald, ani Mussolini nie wiedzą, jak się zabrać do rewizji granic bez wojny. Jedynie Hitler opowiedział się jasno

w tej sprawie, mianowicie, że „Niemcy muszą posunąć swe granice na wschód, gdyż jest to naszym głównym celem, do osiągnięcia którego gotowi jesteśmy użyć miecza.”

Wobec takiego układu sił i takiej „mieszanej” programów państw w bloku rewizjonistów, czy jest możliwość zmiany granic państw Europy bez wojny? Jeżeli się świat zgodzi z tezą rewizjonistów, będzie miał wojnę nie polsko-niemiecką, nie francusko-niemiecką, lecz drugą wojnę, może jeszcze krwawszą od wojny światowej.

Kto dzisiaj mówi o rewizji granic, jako o rzeczy koniecznej do utrwalenia pokoju, ten dąży do wojny.

Przyszłość Należy Do Narodów Młodych.

Słyszymy od czasu do czasu zdanie o starych i młodych narodach. Można to zrozumieć w sposób nader rozmaity. Pewne narody wcześniej od innych wystąpiły na arenie dziejowej i dlatego odgrywają dziś na niej rolę większą, aniżeli inne, nawet bardziej liczne. Częściej jednak należy rozumieć określenie powyższe w tym sensie, że wśród różnych narodowości podział ludności według wieku jest nader rozmaity.

Uwzględniając ludność w wieku 16 lat, przekonamy się, że w Polsce młodzież ta będzie stanowiła 47.7 proc. ogółu ludności, w Rosji 48.7 proc., we Włoszech 41.1 proc., w Niemczech — 36.2 proc., w Anglii 37.0 proc. i we Francji 31.7 proc. Tak więc Rosja i Polska liczą stosunkowo najwięcej młodzieży, słusznie też kraje te mogą być uważane za „młode.”

Biorąc następnie pod uwagę wiek 50 i więcej lat, kiedy siły fizyczne człowieka zaczynają słabnąć, a zdolność do dłuższego wysiłku się zmniejsza, przekonamy się, że pierwsze miejsce w tej kategorii zajmuje Francja, licząca 25.2 proc. takiej ludności, dalej idą Włochy 19.1 proc., Anglia 19.0 proc., Niemcy 18.8 proc., wreszcie Polska 14.8 proc. i Rosja 13.0 proc. Kraje te uszeregowano w kolejności wręcz odwrotnej, aniżeli poprzednia. A więc Francja, Włochy, Anglia i Niemcy słusznie mogą być nazwane narodami „staremi”, gdyż ludność w wieku podeszłym jest w nich znacznie liczniejsza, aniżeli w Polsce i w Rosji.

Sprawa „stareści” lub „młodości” narodów zajmują się nie tylko dla samej ciekawości; zjawisko to wywiera wpływ na kierunek polityki danego kraju. Jeżeli pominąć okresy skrajne, tj. do lat 19 i powyżej 50, a uwzględnić okres największej sprawności fizycznej i duchowej, a więc okres 20—49 lat, okaza się, że narody „stare” mają znaczną przewagę nad młodymi. Niemcy bowiem liczą 45.0 proc. takiej ludności, Anglia 44.0 proc., Francja 43.1 proc., wówczas gdy Rosja tylko 38.5 proc., a Polska — 37.5 proc.

Liczba ludności w tym właśnie wieku odgrywa największą rolę dlatego, że czy w konfliktach międzynarodowych, czy to w możliwościach ekspansji politycznej i ekonomicznej ta właśnie część ludności przede wszystkim będzie brała udział. To też pewne narody, mające przed sobą do rozwiązania skomplikowane problemy, niemożliwe do rozstrzygnięcia częstokroć na innej drodze jak starcia zbrojne spieszą się, aby je rozwikłać właśnie teraz, a nie później.

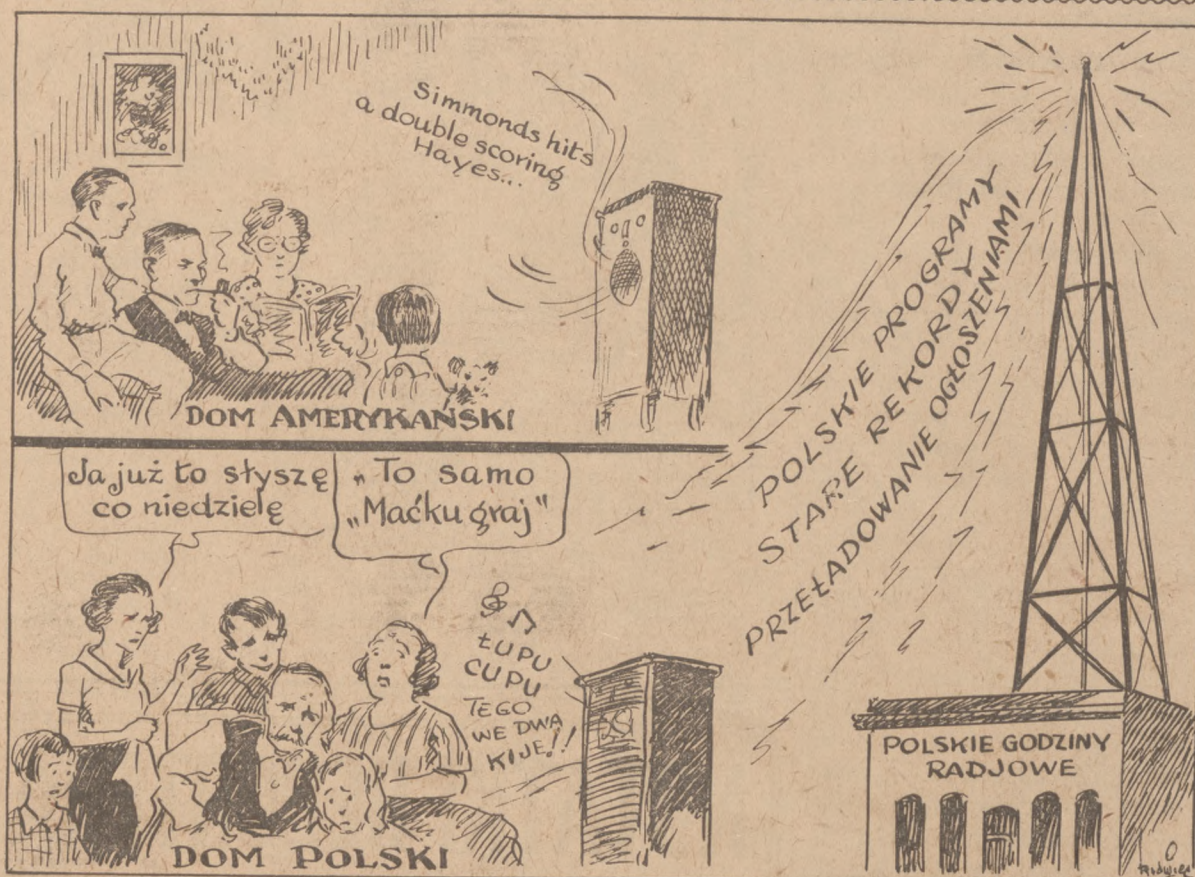
Przyszłość niewątpliwie należy do narodów młodych. Jeżeli ludność w wieku 20—49 lat w Polsce przyjąć za 100, to w r. 1933 i 1953 (tj. za lat 20) stosunki w tej mierze w Anglii wyraża się cyfrą 167.2 i 137.0, we Francji 148.3 i 108.6, w Niemczech — 244.8 i 201.8, we Włoszech 139.7 i 124.7. W obliczeniu tem wzięto pod uwagę zarówno obecne stosunki ludnościowe, jak przyrost naturalny każdego kraju, śmiertelność itp., czynniki. Gdyby nawet w obliczeniu tem były pewne nieścisłości, to już sama logika wskazuje, że w krajach młodych w znaczeniu wieku ich ludności, ludność stosunkowo młoda będzie w biegu lat coraz liczniejsza, aniżeli starsza.

W każdym kraju, zależnie od dzielnicy, stosunki układają się rozmaicie, jakkolwiek różnice nie są zbyt wielkie. W Polsce ludności „starej” ponad 50 lat (najwięcej) — czego się zresztą należało spodziewać — liczą województwa zachodnie (16.3 proc.), dalej południowe (15.6 proc.), następnie centralne (14.8 proc.) i najmniej wschodnie (14.6 proc.)

„Adaś C. stracił dobrego ojca; lubo 5 lat miał dopiero, uczył przecież mocno to nieszczęście, tem więcej, że nie on sam był sierotą, ale wraz z nim 6 siostr i matka ukochana, bez podpory i opieki zostali. Po tak okropnym cioście, dom cały okrył się żałobą, przysiadali ją dzieci, ustały zabawy, weselość znikła. Dobra matka zbierała jednak resztkę sił swych, ażeby działkiem małym zbawienia udzielić. Raz, kiedy sama w tym obrazie moe i pociechę czuła, tłumaczyła małemu Adasiowi, co to jest niebo, jaka tam radość dobrych czeka; on tak przerwał jej słowa: O mamo, ja wiem dobrze, jakie to niebo, tam żałoby niema, tam sierot nie będzie.”

Dziela Hoffmanowa.

GDYBY SŁUCHAŁ TEGO SĄSIAD NA GÓRZE...

„Ostatnia Bitwa Światowej Wojny”

Dr. James T. Shotwell, profesor historii na uniwersytecie Columbia w New Yorku i dyrektor dywizji ekonomicznej i historycznej Fundacji Carnegiego dla Międzynarodowego Pokoju, — w ostatnim raporcie swoim, przedłożonym trustom Fundacji, określił właśnie obecną depresję, jako — „ostatnią bitwę Wojny Światowej.”

Bez względu na to, w jakim stopniu przyczyniły się do tej katastrofy ekonomicznej głupstwa i błędy polityczne w okresie powojennym, — to fundamentalną przyczyną całego zastoju w świecie kredytowym, jest wojna, — zaznacza Dr. Shotwell, — poczem dodaje, że kredyt nie jest tylko czysto sprawą finansową, gdyż zależy on od podstawowego zaufania w postępie cywilizacji. A to zaufanie zostało tak silnie zachwiane czterolatnią wojną, iż wielu ludzi wprost wątpi, czy kiedykolwiek w przyszłości zostanie ono odbudowane w swej dawnej sile i mocy.

Należy również stwierdzić fakt, — jak zaznacza Dr. Shotwell, — że bywała depresja i w czasie pokoju, ale są one powodowane złą administracją kapitału, handlu i przemysłu. Historia jednak nas uczy, że świat mimo nawet tego rodzaju przeszkód może jakoś dawać sobie radę i znaleźć drogę, która go doprowadzi do odbudowy, jeżeli tylko na tej drodze nie znajdzie jeszcze innych przeszkód.

W obecnej jednak depresji pierwszą i główną jej przyczyną — jest wojna światowa, — zaznacza Dr. Shotwell i zaraz

w przedsiębiorstwa produktywne.

Ile bilionów musiała wydać Polska na odbudowę z gruzów miast, spalonych wsi, — ile Francja, Belgia i inne kraje? Wszystkie te koszty poniesione przez kraje zniszczone musi pokryć dopiero przyszłość.

Jedynie Niemcy, które nie doznały żadnego zniszczenia w czasie wojny, a zabrały bogactwa pół Europy, — jakby przez ironię losu, — przeprowadziły inflację marki, — pozbyły się całkowicie obciążenia wojennego. Dziś rozdział historii finansowania przeszłej wojny przez Niemcy jest już skończony. Wszystkie zrabowane kapitały, wszystkie pożyczone, głównie w Ameryce i w Anglii, — biliony, — obecnie inwestują Niemcy w przyszłą wojnę.

I jeżeli świat nie znajdzie odpowiedniego języka, któryby przemówił do Niemców, i którzyby oni zrozumieć, to wbrew nadziejom i wywodom Dr. Shotwella, — obecna depresja nie będzie „ostatnią bitwą wielkiej wojny,” — lecz może zakończyć się w jeszcze „większej wojnie.”

— Czy twój narzeczony posłubia cię z miłością?
— Ależ tak, bo posag dostanie dopiero po ślubie.

Poradnik Dobrego Zdrowia.

Referuje Dr. Michał C. Goy, Którego Biuro Mieści Sieć Pod nr. 1574 Milwaukee Ave., Róg Damen, Nad Apteką Northwestern. Tel. Arm. 3230.

Dział zawiera artykuły treści ogólnie i pouczającej w dziedzinie zdrowia oraz odpowiedzi na pytania Czytelników, które mogą być traktowane ogólnie. Na pytania anonimowe nie odpowiadamy. Zapytania adresować należy wprost do doktora Goy, a odpowiedzi szukać w Dzienniku.

ŚMIECH TO PRZYJACIEL ZDROWIA.

Śmiech przy każdym jedzeniu, a także nierzadko pomiędzy jednym a drugim jedzeniem — oto największa obecnie potrzeba tego narodu, jak i każdego innego na świecie. Śmiech jest jednym z ważnych czynników zdrowia. Nie korzystamy z tego czynnika w dostatecznej mierze. Wystarczy tylko ogłuszyć się naokoło, by się przekonać, że za wiele ludzi ma zbyt surowy i za poważny wygląd i że rzadko kto się uśmiecha, nie mówiąc już o serdecznym śmiechu. Osoba wesoła jest zdrowiejsza i bardziej usposobiona niż osoba, która nie umie się śmiać. Ciało, które „trzęsie się od śmiechu”, musi również mieć i „uśmiechający” się umysł. A każdy lekarz powie ci, że właśnie od stanu umysłowego, w jakim się znajdujesz, zależy w najwyższym stopniu stan twojego zdrowia.

Dlatego to czas wspólnego jedzenia w każdej rodzinie powinien być czasem, zapewniającym dla każdego przyjemność i szczęście. Śmiech pomiędzy jednym, a drugim jedzeniem więcej pomaga do trawienia, niż najlepsze pigułki w świecie. Śmiecie się bo jest to najtańszy czynnik w świecie, pomagający do zdrowia. Gdy wstąpniesz rano, umyj się i zasiądź do śniadania z uśmiechem. Uśmiech jest zaraźliwy. Nie długo będziesz czekał na to, że cała rodzina uśmiesz się z tobą do stołu z uśmiechem. Z czasem śmiech serdeczny znajdzie się u wszystkich jako rzecz naturalną.

W południe postaraj się jeść przekąskę z serdecznym przyjacielem być w rozmowie z nim mógł sobie zapewnić śmiech. To ci pomoże do utrzymania dobrego humoru przez całe po południe.

Pora obiadowa powinna być dla ciebie chwilą wesołości i śmiechu. Więcej uśmiechów i więcej prawdziwego znielenia wkrótce warunki w każdym domu.

Dlatego też śmiecie się, jeżeli naprawdę pragniecie zdrowia.

Dr. Shirley W. Wynne, kom. zdrowia w New York.

Z Przed Czerdziestu Laty w Dzienniku Chicagoskim

Czwartek, 4go maja, 1893 roku.

W hali muzycznej na placu wystawy wczoraj publiczność pożegnała artystę Paderewskiego tak serdecznie i z takimi znakami uwielbienia, jakich z pewnością żaden artysta dotychczas nie otrzymał.

O. Augustyn Czartoryski, Sa leżjanin, umarł dnia 10go kwietnia w Allaisie nad wybrzeżem genueńskim we Włoszech. Był synem księcia Władysława Czartoryskiego, i Marii Amparo, księżniczki Rianzares, córki królowej hiszpańskiej Marii Krystyny z drugiego jej małżeństwa.

We Włoczech (Wildshut) pod Lignicą obchodzili dwie gęsi w tych dniach pięćdziesiątą rocznicę urodzin. Właścicielka podała z wszelką wiarogodnością rok 1843, jako rok ich wyłożenia. W lutym na wystawie w Strzygawie także już były one wystawione jako jublatki.

Kelnerzy w wielkich restauracjach strajkują, żądają na czas wystawy piąco po \$20 tygodniowo. Niekilku restauratorów już się zgodziło na tą płacę.

HUMOR „MUCHY WARSZAWSKIEJ”

Z WEDRÓWEK PANA ZAGŁOBY Z SIÓSTRZEM RACHEM PO WARSZAWIE.

— Wujaszku, Roch tak rzecze, mnie ochota bierze.
Dowiedzieć częściej prawdy raz się o Hitlerze.
Czy on naprawdę taki, że jak śmiegnie batem,
To aż gwiazdy polca? Ze! zawałdnie światem.
Wujaszek przecież sprawek w życiu widział wiele.
Znał wybiegi, podchody i inne fortele.
Z różnych misek, niejedną wuj jadł porcję grochu...
— Powiem ci, z przyjemnością, gdyż sam głucho Rochu, Hitler, to superbiagier, niechaj ludy pomną.
Co ma zbyt szczyptę... zadek na gębie ogromną.

Wacław Niezabitowski Huragan od Wschodu POWIEŚĆ

(Ciąg dalszy)

Nad bagnistym Płycem, lewobrzeżnym dopływem Prypeci, w nieprzebranych lasach i zaroślach, w odległości stu mniejszej kilometrów od linii obronnej Dniepru, natychmiast po przybyciu Pretwicza z kilkunastoma batalionami saperów i oddziałami cywilnych robotników, zawrzała gorączkowa praca. Pod rozłożystymi drzewami wznoszono pospiesznie prowizoryczne szopy dla koni, baraki żołnierskie oraz magazyny dla paszy. Ilość tych zabudowań rosła w oczach z każdą godziną i dosięgała tak olbrzymich rozmiarów, że oficerowie inżynierzy, kierujący robotami, spoglądali po sobie z zdumieniem.

W rozmowach z Pretwiczem dawał wyraz temu zdziwieniu, mówiąc, że chyba kawaleria całego świata mogłaby się tutaj pomieścić, lecz Pretwiccz na wszystkie w tym względzie uwagi, odpowiadał półsłówkami, z których niepodobna było wynioskować coś konkretnego.

Saperzy w chwilach rzadkich odpoczynków snuli najróżnorodniejsze domysły na temat użycia wznoszonych przez siebie w tej gęstym lesie zabudowań. Wreszcie zgodzili się na jedno, że „dziadek coś takiego wykombinował, co się dzieje pod baldachimem brzoź, olch, sosen i świerków.”

Po dwóch miesiącach wytężonej pracy wszystko było gotowe. Całymi szeregiami ciągnęły się wśród gęstych szopy i baraki ukryte pod gęstymi konarami drzew.

Zadane, nawet najlepszą lotną uzbrojone, oko nieprzyjacielskiego lotnika nie zdołałoby dostrzec, co się dzieje pod baldachimem brzoź, olch, sosen i świerków.

Szwadronami a nierzadko i plutonami dla nie zwracania uwagi poczęła nadiągać kawaleria z całego frontu. W połowie marca znajdowało się już w obozie przeszło pięćdziesiąt pułków polskich, trzydzieści dwa francuskie i tyleż angielskie. Około połowy kwietnia nadiągnęły pułki kawalerii litewskiej, estońskiej i łotewskiej. Koncentracja ta zakończyła przybycie kawalerii czeskosłowackiej, belgijskiej, holenderskiej, duńskiej i części kawalerii włoskiej oraz dwudziestu pułków dragonów i ułanów niemieckich. Wszystkie te jednostki przybywały z dywizjami konnej artylerji i szwadronami lekkich samochodów pancernych.

Ogółem w obozie znalazło się sto osiemdziesiąt dwa pułki kawalerskie i prawie tyleż dywizjonów artylerji konnej. Czyli to razem, licząc obsługę samochodów pancernych i lekkich taborów, prawie trzysta tysięcy ludzi.

Wszystko to: ludzie, konie, armaty tało się w gęstwinach lasu, oczekując rozkazu, który miał być podnieść i rzucić naprzód dla osiągnięcia wspólnego celu — zwycięstwa.

Tymczasem na linii bojowej, poczynawszy od połowy marca, wrzawy już zaczęły walczyć.

Sztab żółtych, jako punkt głównego swego nacisku i ewentualnego przełamania linii obronnej, wybrał, jak trafnie przewidywała Rada Wojenna armji sprzymierzonych, odcinek frontu, rozciągający się na północ od Bobrujska, wzdłuż Berezyny, poprzez Dźwinę, aż do rzeki Wielkiej, wpadającej pod Pskowem do systemu jezior Czudskich.

Przebieżenie odcinka najmniej narażonego na trudności terenowych, gdyż część jego nie była brzońna przez rzeki i jeziora. Lecz właśnie na odcinek ten inżynierja sprzymierzonych zwróciła najbaczniejszą uwagę, wznosząc tam szereg gigantycznych obozów warownych.

Na tym też terenie rozgorzały najzacieśniej walki. Stary marszałek japoński, Jamamoto, dowodzący całą, nieprzeliczoną zda się, siłą Azji, pchnął na odcinek ten swe, najwięcej wyszkolone korpusy, złożone w części z oddziałów japońskich, wybornych dywizji chińskich, annamickich i sjamskich, oraz luźnych watah mieszkańców Gobi i Tybetu.

Pierwsze szturmowe przeprowadzili ci ostatni, nie czekając nawet na przybycie ciężkich dział, których ogień mógłby pokrzyżować i nadwładzić do pewnego stopnia umocnienia Europejskich.

Dowodzący sprzymierzonych ze zdumieniem patrzyli na kroki żółtego sztabu. Ostrożni dotychczas i nie unoszący się łatwo strategij japońscy, którzy tak genialnie przeprowadzili oczyszczanie Azji z białych, stracili bardzo w oczach sztabowców europejskich.

— Jako Atakować takie fortyfikacje bez należytego przygotowania artyleryjskiego? — dziwili się sztabowcy, wzruszając z politowaniem ramionami. — Warto im dać nauczkę,

która, być może, przyczyniłaby się do szybszego rozegrania zapasów!

Poczęto snuć plany zaatakowania przeciwnika, nie rozporządzającego widocznie dostateczną ilością artylerji i pragnącego z względu na to zrehabilitować wyłom w obronnej linii przez rzucenie w paszczę Molocha wojny setek tysięcy swych żołnierzy.

Zwalczano po trzecim z rzędu ataku, wynikiem którego było kompletne prawie wybitcie oddziałów atakujących, sztab poczynił natarczywie domagać się od Naczelnego Wodza wydania rozkazu do ofensywy, która zdaniem fachowców powinna być rozpoczęta równocześnie od Borysowa i od rzeki Wielkiej, aby przetrzeć armie żółtych do brzegów Dźwiny. Lecz siwosłowy marszałek polski na wszelkie przedstawienia rozentuzjuszowanych zwolenników ofensywnego ruchu wzruszał ramionami, odpowiadając niezmiennie krótkim: „nie!”

Okazało się po pewnym czasie, że przenikliwy jego umysł wyraźnie przewidywał ogrom niebezpieczeństwa, jakie mogło wyniknąć w następstwie tego nierozważnego kroku.

Oto energiczne wywiady, przedsięwzięte przez setki aeroplanów, ustaliły niezbicie, że na linii Wielkiej Łuki — Witebsk, Mchylów skoncentrowane są najlepsze dywizje żółtych, oczywiście w tym celu, aby w przypadku opuszczenia przez europejskich swych stanowisk i zaawanturowania się w walkach z atakującymi oddziałami runąć całą siłą naprzód i w zamęcie walk ruchomych sformować linję obronną białych.

Odkrycie to wywołało konsternację wśród grona sztabowców, którzy do niedawna jeszcze sarkali na „niezrozumiały upór” głównowodzącego.

Autorytet tego ostatniego po tym fakcie wzmożił się niesłychanie u wielojęzycznych oddziałów, pozostających pod jego dowództwem.

Przyczyniły się również w znacznej mierze do tego dosadne i lapidarne w swej treści określenia polskich żołnierzy, o swym Wodzu, wypowiedziane do swych cudzoziemskich kolegów za pomocą żołnierskiego „volapucku”, w którym gesty odgrywały bodaj że najważniejszą rolę.

Określenia te brzmiały, mniej więcej, jednakowo. Oto: „dziadek nasz to ci jest, psia krewno, morowie!” Słyszając takie zapewnienia, Francuz, Anglik i Estończyk potakiwał mowićemu ruchem głowy. Zwalczano ten niezrozumiały „morowiec” uspakajając ich zupełnie. Zresztą nazwa ta utarła się tak, iż od tamtych czasów wyjątkowo front określał tym mianem swego wodzów.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Ksieża Zmartwychwstańcy Okryli Się Nową Żalobą.

(Dokończenie ze str. 1-ej)

tychwstańców obrała po raz pierwszy ks. Kasprzyckiego przełożonym generalnym Zgromadzenia w roku zaś 1911, został na urząd ten obrany. po wtórnie, na którym to urzędzie pozostał lat z górą 15cie. Po odbyciu swej kadencji, wrócił do Chicago do swoich dawniejszych znajomych, a obrawszy sobie na stałe swe zamieszkanie Nowicjat św. Józefa w Cragin, w nim pozostał do śmierci. Kiedy mu siły jeszcze pozwalały — pełnił tu obowiązki magistra nowicjusów, a przez pewien czas był nawet przełożonym Domu Nowicjatek św. Józefa w Cragin. Podczas swego pobytu w nowicjacie, marzył zawsze, ażeby za ofiarny grosz pobudować kaplicę — gdyż poprzednia była za szczerą do pomieszczenia wciąż wzrastającej liczby młodzieńców poświęcających się na służbę Bogu w tymże Zgromadzeniu. Marzenia jego po niejakiem czasie uświecone zostały pożądanym skutkiem, bowiem zapukał kilkakrotnie do serc swych dawniejszych parafjan Kantowa i Stanisławowa, tudzież do licznych przyjaciół, którzy pospieszyli na jego prośbę i kaplica stanęła, a potem murowane ogrodzenie wołło gruntów nowicjatek. To było jego dziełem. Po dokonaniu tego nieraz wspominał do swych bliźszych przyjaciół, że zamiary jego zostały zrealizowane, wobec tego jest gotów odpocząć na stare lata. Od roku stał się coraz słabszym, czuł się ciężkim na nogach. Potem nie-moc ta powoli ga na łóżko boleści, z którego już więcej nie powstał. Z rezygnacją oddał Bogu ducha. Z rodziny zmarły kapłan pozostawia w Chicago bratanka ks. Bolesława Kasprzyckiego, proboszcza parafji św. Kamila i kuzyna, p. Jana

Kasprzyckiego, zamieszkałego obecnie z rodziną na Jackowie. Tak zakończył życie długoletni pracownik w Winnicy Pańskiej Ks. Jan Kasprzycki, C. R. Nie doczekał się złotego jubileuszu kapłańskiego, którego tak wielce pragnął doczekać. Przed kilkunastu laty święcił on jednak złoty jubileusz życia zakonnego, która to uroczystość jubileuszowa odbyła się na Stanisławowie, uczczona uroczystą Mszą św. i bankietem okazym w auditorjum stanisławowskim. Zastygły usta, które przeszło lat 40 wymawiały słowa konsekracji; skostniały ręce namaszczone, które tylekroć sprawowały Przenajświętszą Ofiarę Mszy świętej. Zamilkły usta, które głosiły słowo Boże i rozgrzeszały grzeszników w trybunale Pokuty św. Dziś zimne zwłoki spoczywają w skromnej trumnie wobec majestatu śmierci.

PRZENIESIENIE ZWŁOK ZMARŁEGO KAPŁANA.

Dzisiaj zwłoki będą przeniesione do kaplicy nowicjatek św. Józefa w Cragin i pozostała tam przez całą noc. Jutro, w piątek, odbędzie się eksportacja zwłok z kaplicy św. Józefa do publicznego kościoła św. Stanisława B. i M. w Cragin, o godzinie 3ej po południu.

POGRZEB.

Pogrzeb ś. p. ks. Jana Kasprzyckiego, C. R. odbędzie się w sobotę rano o godz. 10ej z kościoła św. Stanisława B. i M., gdzie odśpiewane będą przez duchowieństwo i pp. organizatorów żałobne egzekwie, po których nastąpi Msza św. z przynależnymi ceremoniami liturgicznymi. Zwłoki zmarłego kapłana spoczną w grobowcu XX. Zmartwychwstańców na cmentarzu św. Wojciecha.

Requiescat in Pace!

Z W CZORAJSZEGO NABOŻEŃSTWA W KOŚCIELE ŚW. TRÓJCY.

Wczoraj o godzinie 9tej rano, odbyło się uroczyste nabożeństwo, zamówione przez Konsulat R. P. P. z okazji rocznicy Konstytucji 3go Maja.

Przed kościołem zebrali się polskie organizacje ze sztandarami i w towarzystwie konsula Dra T. Zbyszewskiego, udano się do kościoła, do wysłuchania Solennej Mszy św.

Konsul T. Zbyszewski, w galowem mundurze, wyszedł z plebanji par. św. Trójcy, w asystencji p. K. Lacha i p. J. Morawczewskiego, prezesa Placówki nr. 5-ty S. W. A. P., którego odprowadzili do sanktuarium, gdzie zajął miejsce specjalne na ta okazję przygotowane, klekniek, ubrany w kolory narodowe.

W sanktuarium, obok Konsula, zajął miejsce ks. Tadeusz S. Ligman, C. R. Delegat XX. Zmartwychwstańców.

Udział w nabożeństwie wzięły organizacje: Związek N. P., Zjednoczenie P. R. K., Zw. Polek, Macierz Polska, Unia Polska w Ameryce, Sokolstwo Polskie, Weterani, Hallerczycy Legionu Polskiego, Legion Pań, Korpus Pomocniczy, Stow. Ligi Morskiej i inne. Akademia Najśw. Rodziny, Kolegium św. Stanisława K. i Wyższa szkoła św. Trójcy.

W kościele wchodzących zapraszali do miejsc rezerwowych panowie: Franciszek Brzek i p. Stanisław Staniewicz urzędnicy Konsulatu P.

Uroczystą Mszę św. odprawił ks. Kazimierz Sztuczko, C. S. C., przy asyście ks. Zygmunta Jankowskiego, C. S. C., jako diakona i ks. Franciszka Nowakowskiego, C. S. C., jako subdiakona.

W czasie Mszy św. ks. pro-

boszcz K. Sztuczko, C. S. C., wygłosił wzniosłe kazanie na temat uchwalenia Konstytucji Trzeciego Maja, korzyści i cele naszych praojców dla dobra Rzeczypospolitej Polskiej, oraz jej obywateli.

W kazaniu tem powiedział, że podług tejże konstytucji, organizowały się wszystkie polskie organizacje na Wschodzie, biorąc wzór do bronienia sprawy polskiej z poszczególnych punktów zawartych w tejże konstytucji 3go maja.

„Jest to nasza jutrzenka zmartwychwstania i podług niej sprawuje się dziś w Polsce rządy, równoprawienia wszystkich obywateli.

Brońmy Wiary Katolickiej i Ojczyzny, według życzeń przekazywanych nam w tej najpiękniejszej uchwale konstytucyjnej, która podkreśla to zdanie i jest niejako przykazaniem dla młodszych pokoleń naszych.

W imię Konstytucji 3 Maja, brońmy się przed złymi nieprzyjaciółmi, czynimy dobrze i popieramy się nawzajem, jako bracia i siostry, a dokonamy wielkiego dzieła, w łączności i zgodzie jest siła i potęga, a czynienie w imię Pana, da nam zawsze zwycięstwo.

Na chórze Chór chłopów szkoły par. św. Trójcy, pod dyr. organisty, W. Baluty, odśpiewał Mszę św. utworu Marcha, a solo na skrzypcach podczas ofiarowania odegrał prof. Michał Wilkomirski „Melodia” Śluka zaś na Agnus Dei, „Largo” Heand'a.

Na zakończenie nabożeństwa, Chór chłopów szkoły par. św. Trójcy, odśpiewał „Boże coś Polskę”, przy akompaniamencie organu, poczem na czele Pana Konsula, orszak całej wyszedł z kościoła, pp. L. Lach i J. Morawczewski, odprowadzili Go do auta i p. T. Zbyszewski, odjechał do biura konsularnego w śródmieściu.

Prosimy naszych łaskawych Czytelników i Czytelniczek, aby przy kupnie towarów ogłaszały, że czytali ogłoszenie w „Dzienniku Chicagoskim.”

Z PARAFJI DOBREGO PASTERZA

Spółka Dobrego Pasterza (Good Shepherd Building and Loan Ass'n) z okazji 10-lecia parafjalnej. Wstęp na salę za biletami, które można otrzymać od urzędników i dyrektorów wyżej wspomnianej Spółki bezpłatnie lub w biurze sekretarza Jana A. Sierocińskiego pnr. 4228 W. 26ta ul. Na programie są wybitni mówcy, którzy wygłoszą mowy o spółkach budowniczo pożyczkowych i ich znaczeniu, których warto posłuchać. Przemawiać będą: — A. J. Klyczek, z Chicago Heights, Albert Niedbalski, pierwszy wiceprezes Ligi Stanowej, Jan Eklchinskich, prezes Ligi Spółek Litewskich, A. D. Teobald, U. S. American Savings Building and Loan Institute i Sidney Keckli, sekretarz American Saving Building and Loan Institute, Ill. Chapter No. 64.

W ubiegłym tygodniu odbyło się bardzo interesujące posiedzenie Klubu obywateli, Kazimierza Pułskiego w sali parafjalnej. Posiedzeniu przewodniczył prezes Jan A. Sierociński. Na tem posiedzeniu załatwiono sporo ważnych spraw, poczem obywateli, Miekarek, przew. komitetu edukacyjnego, poprosił obywateli, J. Turka, sekretarza tegoż komitetu, aby zajął się przedstawieniem, które wystawiło Kółko Dramatyczne Orzeł Biały z Kazimierzowa. P. J. Turek powołał na pierwszy numer prezesa Kółka Dramatycznego Orzeł Biały, p. Bernarda Czerwińskiego, który mówił o młodzieży polskiej, następnie był przedstawiony p. Ferdynand Drzewicki. Nastąpiła gra orkiestry pod dyrykcją p. Miaso; śpiew duet wykonały panny Emilia Gruszczyńska i Anna Cieśla; jedną aktówkę pod tytułem „U Przekupki” wykonali: panna L. Piotrowska w roli Maciejowej; panna M. Róg w roli Mani; Jan Bereski w roli Majcherka; Kaz. Komorek w roli Zygmunta i Jan Wijacki w roli Antka. Następnie wykonano taniec mazura przez 4ry pary, który odtańczyli Paweł Głęb, panna Jadwiga Trzaga, Bernard Regala, panna Helena Głęb, Wład. Sokolski, panna Zofia Jordanek, J. Smoleń, panna St. Pegula. Po skończeniu przedstawienia odbyła się towarzyska zabawa. Dodać należy, iż komitet edukacyjny zajmuje się wycieczką do rzek, która to wycieczka odbędzie się w przyszły piątek dnia 5go maja. Członkowie którzy chcą wziąć udział ze swoimi rodzinami, proszeni są stawić się przed salą parafjalną o g. 9:45 rano.

W ubiegłą niedzielę wyjechał do Harbert, Michigan L. Kamiński, aptekarz w parafji Dobrego Pasterza, na złote wesele swoich teściów, pp. Pawła i Marji Bergman, którzy zamieszkują w Harbert, Michigan, P. P. Bergman jest członkiem Tow. Wolność Ojczyzny gr. 1574 ZNP. Prowadzi on aptekę pnr. 2657 So. Kolin ave. a zamieszkuje z rodziną pnr. 2703 So. Kildare ave.

Klub Sportowy przy Tow. św. Weroniki Z. P. w A. odbył swoje posiedzenie w domu pani H. Jacek. Panie M. Broniarczyk i W. Jacek, były obecne na posiedzeniu, któremu przewodniczyła panna J. Tonneman. — Sprawa piłki „Indoor Baseball” była omawiana.

Skauści z parafji Dobrego Pasterza, oddział 316, wezmą udział za swoją orkiestrą w tak zwany Boy Scout Circus, który urządzi Chicago Daily News w stadionie chicagoskim przy Madison i Wood ul., dnia 6go maja.

Tow. Wolność Ojczyzny, gr. 1574 ZNP, urządziła białe jubileuszowy połączone z wieczem, dnia 28go maja, w sali Fr. Du-manowskiego, pnr. 2702 South Kildare ave. Komitet przygotuje piękny program.

W ubiegłą sobotę odbyła się w hotelu Stevens konferencja Stanowej Ligi Spółek Budowniczo Pożyczkowych. Spółkę Dobrego Pasterza reprezentowali: Jan A. Sierociński, Jan J. Mu-

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec i dziadek nasz,

Ś. P.

LUDWIK PINKOWSKI

Członek Klubu Mikołaja Kopernika przy parafji Niepokalanego Serca Marii, po krótkiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 3go maja, 1933 roku, o godz. 5:45 wieczorem, w podszym wieku.

Dom żałoby pnr. 3831 N. Kimball ave.
Blizsze szczegóły o pogrzebie podamy później.

W ciężkim żalu pogrzeżeni:

Konstancja, żona, wraz z całą rodziną.

Proszę nie przysłać kwiatów.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

Rodzina.

SPORT

ROLEWICZ STARA SIĘ ZAPROWADZIĆ SVOJĄ REFORMĘ W ZAPASNICTWIE.

Znany z lat dawnych tegi zapasnik półciężkiej wagi, Tomasz Rolewicz, stara się jak może, aby w zapasnictwie zaprowadzić reformę według własnego planu, jaki już przedstawił Komisji Atletycznej na stan Illinois. Rolewicz zapewnia nas, że skoro tylko jego plan zostanie przyjęty nie będzie już więcej „fake” zapasów, że zapasnictwo stanie na „wyższym szczeblu.”

Jednym z celów Rolewicza jest oczyszczenie horyzontu z tak zwanych „ciempijnow” jakich różni promotorzy w całym kraju mają kilkudziesięciu.

Aby nas zapewnić, że na serio zabrał się do roboty, Rolewicz przedstawił nam przekaz na \$500 wystawiony przez Stanisława Zbyszka, eks-szampiona z lat dawnych, a dzisiejszego manażera zapasnika Jack Sherry, którego wysuwa on (Zbyszko) na czołowe miejsce i chętnie go zmierzy z którymkolwiek „ciempijnow”, każdego czasu. Przekaz ten ma służyć Rolewiczowi w biurze Komisji gdzie żądać będzie walki z którymś z zapasników szampionem i nie szampionem jakiego przedstawi Komisja.

Rolewicz staje niedawno przed Stanową Komisją radziły zapasy podzielić na trzy klasy: 1. kontesty; 2. popisy i 3. komedje. Większa część zapasów dotąd urządzanych miało być zaliczana do tej trzeciej klasy.

Czy się powiedzie „Tumkowi” i da się zreformować zapasnictwo w obecnym czasie nie wiemy, czekamy cierpliwie rezultatu jego narad ze Stanową Komisją.

W PIĄTEK WIECZOREK PROMOTORA HIGGINS'A.

Według nowych reguł Stanowej Komisji Atletycznej dotyczących zapasnictwa promotor Cliff Higgins urządza w przyszłą piątek, dnia 5-go maja „kontesty”, w sali Marigold Gardens, przy narożniku Grace ulicy i Broadway.

Wystąpią do kontestów Jan Evko, Harry Karadimos, Zack Malkov, Jan Holda. Do głównego kontestu na programie wystąpi Frank Wilger z dotąd nie wybranym przeciwnikiem.

Z DOROCZNEGO TURNIEJU KREGLARSKIEGO W MILWAUKEE.

Ubiegłej soboty do Milwaukee, Wis., wyjechały dwie piątki kreglarzy chicagowskich, jedna Dziennika Chicagowskiego, a druga Alumnów Kolegium św. Stanisława Kostki. Do pierwszej piątki należeli Tomasz Gordon, Antoni Lewandowski, Nickel i dwaj bracia Guligowsy. Drugą piątkę stanowili kreglarze Dr. Tenczar, Dr. Lis, Dr. Stoka, Gramza i Lechowski.

Brali udział w szóstym dorocznym turnieju kreglarskim urządzanym dorocznie przez Polsko-Amerykańskie Stowarzyszenie Kreglarzy w Ameryce.

Piątką Dziennika Chicagowskiego w trzech partjach zdobyła razem 2426 punktów, Alumn zaś 2438 punktów na serje.

W NIEDZIELĘ OTWARCIE SEZONU W LOGAN SQUARE

W przyszłą niedzielę, dnia 7. maja, na boisku piłkarskim przy narożniku Elston i Kedzie avenues, w dzielnicy Logan Square odbędzie się otwarcie nowego sezonu przez dziewczęta Spencer Coals i Logan Squares. Będzie to otwarcie sezonu ligi piłkarskiej „Wisconsin-Illinois League.”

Tomasz Bowler, prezes Dystryktu Sanitarnego; kontroler miejski M. S. Szymczak, alderman Władysław J. Orlikowski i inni liderzy biorą udział w tej niedzielnej uroczystości.

ZONOBÓJKA WYBRAŁ SOBIE DATĘ EGZEKUCJI.

Reon, Nev., 4. maja. — Ray E. Miller, liczący lat 34, będzie stracony w tutejszym więzieniu 8. maja — dzień, który sobie sam wybrał — za zabicie żony.

SCENA Z SĄDU SOWIECKIEGO.

Zebrała publiczność z wielkimi zaciekawieniem słuchała zeznań świadków i oskarżonych w czasie słynnego procesu członków zarządu angielskiej firmy w Rosji, oskarżonych o sabotaż i szpiegostwo.

Bombarzom Grozi Dożywotne Więzienie; Mleczarnie Pod Strażą.

Wykryto Znow Kradzież Dynamitu.

Siedem bomb w 72ch godzinach wystarczyło, aby Legislatura stanowa zabrała się do roboty i przeprowadziła nowe prawo karzące dożywotniem więzieniem wszystkich przysługujących przez policję bombiarzy uznanych winnymi tej zbrodni w sądach.

Nie mało kłopotu sprawiła także policji wiadomość o nowej kradzieży 1,000 sztuk dynamitu z pewnego zakładu w Lemont. Szef policji Allman wczoraj wieczorem policjantom rozkazał otoczyć specjalną strażą wszystkie mleczarnie chicagowskie. Por. J. Treasy raportował, że z zakładu w Lemont napływa główna dostawa przez kradzież dynamitu dla bombarzy należącego do chicagowskiego trustu.

Policja ze stacji Grand Cross Hill zamieściła teraz specjalnie domem Stefana Sumnera, pnr. 7348 Constance ave., sześć uli wozniców mleczarskich. Mleczarnia należąca w części do sławnej spółki Borden's Farm Products Co., otrzymała wczoraj bombę nr. 7, a jest obawa na policji, że bomba nr. 8 znajduje się wkrótce w innej mleczarni.

Pierwszej kradzieży dynamitu z zakładu w Lemont dopuszczono się dnia 8-go marca, jak podaje por. Treasy. Skradziono wntczas 350 sztuk dynamitu. W dziesięć dni po tej kradzieży rozpoczęło się dynamitowanie w różnych częściach miasta.

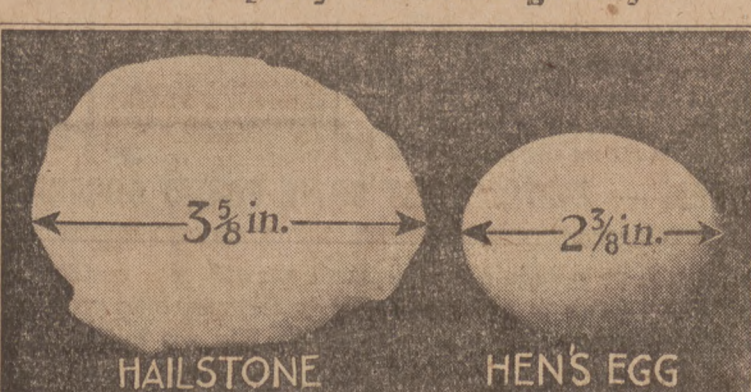
Nowoczesny Daniel.

Milwaukee, Wis., 4. maja. — William Eckert, liczący lat 20, doszedł do przekonania, że jego życie w domu jest nie do zniesienia. Zdawało mu się, że nikt go nie kochał, że wszystkim był na zawadzie. Poszedł więc do ogrodu zoologicznego i wskoczył do jamy, służącej za mieszkanie niedźwiedziom — szarym, polarnym i czarnym.

Na podobieństwo biblijnego Daniela, Eckhart z rezygnacją oczekiwał rychło li zwierzęta rzucić się i rozszarpać go na sztuki. Ale podobnie jak lwy nie zrobili żadnej krzywdy Danielowi, tak i niedźwiedzie nie zadraśnały nawet Eckharta oglądającego nieufnie i zdaleka nieproszonego gościa.

Dozorcy nadeszli wkrótce z drabinami i Eckhart musiał wyleźć z jamy.

Grad Większy Od Kurzego Jaja.

Bryła lodu, która spadła podczas poniedziałkowej burzy gradowej w Villa Park, a obok niej zwykłe kurze jaje. Przechowywa je przez noc w lodówce. (Kilisa Tribune).

SĘDZIA CARPENTER ZREZYGNOWAŁ.

Ustąpić Ma Dnia 30-go Czerwca.

Federalny sędzia George A. Carpenter wczoraj niespodzianie ogłosił, że na ręce Prezydenta Roosevelta przesłał już swoją rezygnację i że dnia 30 czerwca zamierza ustąpić z ławy sędziowskiej.

Sędzia ten, który liczy obecnie lat 66 i jest sędzią starszym w sądzie dystryktowym Stanów Zjednoczonych, tłumaczy, że „starość nie radość”, zmuszony jest ustąpić, gdyż już pracy codziennej podobać nie jest w stanie.

Po ustąpieniu sędziego Carpentera w sądzie federalnym będą dwa wakanse. Sędzia Carpenter, który wrócił trzy tygodnie temu z wakacji spędzonych w Phoenix, Arizona, myślał już o rezygnacji, jak się sam przyznał, od dwóch czy nawet trzech lat.

Sędzią federalnym zamianował go Prezydent Taft, kiedy on (Carpenter) był sędzią naczelnym sądu okręgowego na powiat Cook. Został starszym sędzią dystryktowym w roku 1923, gdy sędzia Kenesaw Mountain Landis zrezygnował, aby zostać carem bejzbolu.

PRACA

POTRZEBA dziewczyny do domowej roboty, musi być doświadczona i posiadać rekomendację. 1736 W. Division ul. — 2-46

POTRZEBA ludzi w średnim wieku honoraria prac, zarobek \$10 do \$30, pisać, czytać wymagane. 1649 W. Division ul. — 2-46

POTRZEBA dziewczyny doświadczonej w domowej robotie i opiekowania się dziećmi. 1250 N. Spaulding ave. Tel. Belmont 9055 po 5ej wieczorem.

POTRZEBA piekarni do chleba. Publick Bakery, 3505 W. Roosevelt Rd., narożnik St. Louis ave. — 2-46

POTRZEBA operatorów, muszą być doświadczonych przy pralniczych sukniach. Zgłosić się pnr. 3021 N. Crawford Ave. 9

POTRZEBA operatorów do polędwiczek i na mermow maszyn. Doświadczonych przy pralniczych sukniach. Zgłosić się pnr. 281 So. Green ul. 4te piętro.

POTRZEBNY zdolny, doświadczony, agent z dyplomem poleceń. Pisać listownie do Dziennika Chicagowskiego, 1455 W. Division ul., pod literami C-22. — 3-46

POTRZEBA chłopów po szkole i na cały dzień, mała zapłata na początek. 3046 N. California ave. — 2-46

100 DOŚWIADCZONYCH kobiet apłdnie needle operatorów. Nocna praca, godziny 9 wieczorem do 6 rano. Stala praca. Korach Bros. 913 W. Van Buren ul. — 2-46

PANOWIE i panie dobra sposobność zrobienia pieniędzy. Zgłosić się do biura polskiego pawilonu, od 9-11 rano codzień. 1145 Milwaukee ave. — 2-46

POTRZEBA doświadczonych operatorów przy pralniczych sukniach na torych przy pralniczych sukniach dzień i nocna praca. — 1542 Milwaukee Ave., 2gie piętro.

POTRZEBA doświadczonych operatorów przy maszynach do pralniczych sukni. Mel-tex Inc., przeltem A. Metzger, 2342 Wabasha Ave. — 2-46

DZIEWCZĄT operatorów przy płaszczach na deszcz. Porter Built Truck Co. 1061 W. Madison ulica. — 2-46

POTRZEBA doświadczonych operatorów przy damskich sukniach. 724 W. Roosevelt Rd. Schiff Bank Bldg. pokój 32. — 2-46

MAMY stałą pracę dla doświadczonych dziewczyn do pracy przy wybieraniu i mieszaniu owoców fiaków. — Władostwo 723 W. Lake ul. — 2-46

POTRZEBA kucharki i kelnerki do restauracji. 3000 W. Madison ul. 4

POTRZEBA dziewczyny do ogólnej domowej roboty. — Telefon Juniper 5535.

POTRZEBA „all around” operatorów przy spodniach. 241 W. Van Buren ul. Pokój 604.

POTRZEBA doświadczonych kelnerki. Homelite Restaurant, 4806 Armitage Ave. — 2-46

POTRZEBA dziewczyny do lekkiej domowej roboty, dobry dom, musi posiadać H. Guralnik, 5051 N. Harding Ave. Irving 0036.

POTRZEBA mężczyzny w średnim wieku do chodzenia w okolicy ze sztytem na plecach. 2300 Roosevelt Rd. — 2-46

POTRZEBA dziewczyny do ogólnej domowej roboty, doświadczonej z dziećmi, mała gotowania, (rekomendacja). Telefon Briargate 2264.

POTRZEBA dziewczyny albo kobiety do ogólnego domowej roboty (nie prania) pozostać na miejscu. Telefon Summerville 8457. 900 Lafayette Parkway. Herrow. — 2-46

POTRZEBA młodej dziewczyny do ogólnej domowej roboty, doświadczonej z dziećmi, mała gotowania, (rekomendacja). Telefon Lincoln 5762.

POTRZEBA dziewczyny do ogólnej domowej roboty, dobry dom, musi posiadać rekomendację, \$3.00. Telefon Briargate 0524.

PRACA

POTRZEBA młodej dziewczyny do ogólnej domowej roboty, \$3.00, musi posiadać rekomendację i pozostać na miejscu. 543 Brompton Place, 2gie piętro.

POTRZEBA dziewczyny do domowej roboty, dorosła, Irving 1656.

POTRZEBA dziewczyny do domowej roboty. Tel. Keystone 5468.

POTRZEBA doświadczonych operatorów przy spodniach. 3318 Roosevelt Rd. — 2-46

POTRZEBA dziewczyny do domowej roboty, dobry dom, Mrs. S. Marshall, 855 Read Ct. Humboldt 8394.

POTRZEBA fastrygarek około rano, wykończarek na wszelką pracę przy męskich spódnicach. 306 W. Madison ul. 6te piętro.

POTRZEBA piekarni doświadczonych na żytny chleb, rolle i ciasta. — Zgłosić się po 2ej po południu. L. Hummelstein, 558 N. Damen ave. 5

POTRZEBA piekarni doświadczonych na żytny chleb, rolle i ciasta. — Zgłosić się po 2ej po południu. L. Hummelstein, 558 N. Damen ave. 5

POTRZEBA dziewczyny do ogólnej domowej roboty. R. Buser, 2436 W. Division ul. w tył, na pierwszym.

POTRZEBA dziewczyny do ogólnej domowej roboty. \$3 do \$4 tygodniowo. 4332 Lexington ul. Mrs. Marks.

POTRZEBA dziewczyny do ogólnej domowej roboty. — Mrs. Schneider, 1217 Independence Blvd. Rockwell 8368.

POTRZEBA dziewczyny do domowej roboty, pokój, wikt i zapłata. 2703 W. Division ulica. Telefon Armitage 772. Fingelstein.

POTRZEBA dziewczyny przeszło 18-letniej doświadczonej do ogólnej domowej roboty, pozostać na noc. \$3.50 tygodniowo. Telefon Albany 8764.

POTRZEBA dziewczyny do ogólnej domowej roboty. Telefon Van Buren 6138.

POTRZEBA pomocnika do piekarni. 2041 Hirsch Blvd. — 2-46

POTRZEBA dziewczyny do ogólnej domowej roboty i pomocy z dziećmi, musi pozostać; telefonować po 4ej. Rockwell 0072.

POTRZEBA doświadczonych dziewczyn do pracy w junk yard. 2151 N. Western ave. — 2-46

POTRZEBA 20-letniej dziewczyny do lekkiej domowej roboty, mała rodzina, niema prania, \$3.00, pokój i wikt. Telefon Spaulding 6346. 4310 Drummond Pl. Trader.

POTRZEBA dziewczyny do domowej roboty, dobry dom, stała praca, zapłata \$3.00 (rekomendacja). Ravenswood 1043.

POTRZEBA dziewczyny do domowej roboty. 1937 No. Monticello ave. — Scheinbaum.

Drobne Ogłoszenia

ROZMAITE

POTRZEBA dwóch mężczyzn, którzy mogą kupić 10 tonowy truck z zapewnieniem stałego zapełnienia. Muszą mieć trochę gotówki i A-1 rekomendację. Zgłosić się natychmiast. — 5340 W. 22-ga ulica. — 3-46

1-3-MIESIĘCZKOWYCH budynek polski, gwarancja 1-6 lat \$30. Port Dearborn Roofing Co. Wholesale yard. Harrison 7490. — 2-46

POTRZEBA wspólnika do popłatnego interesu, zyski zapewnione. Jakoteż sposobność zrobienia majątku. Informacja: 2459 Augusta Blvd. — 2-46

MALARZ DEKORATOR

Wykonuje wszelkie roboty wewnątrz i zewnątrz po najniższych cenach. — Brunszlik 9534. Szymanski. — 2-46

MALOWANIE, papierowanie, wykonuje wewnątrz i zewnątrz, ceny niskie. Tel. Keystone 6230. — 2-46

POŻYCZKI

WYPOŻYCZAMY pieniądze w zastaw za pierwsze morgace i polskie bondy. G. Koppel, 2434 W. Division ulica. — 2-46

POTRZEBUJE \$3,000 na pierwszy morgacz. Tel. Albany 4738.

DO WYNAJĘCIA

DO Wynajęcia 4 mieszkania 6 pokojowe i składowe. 3257-3259 W. Chicago ave. Właściciel 1259 Dickson ul. Tel. Brunszlik 3536. — 2-46

4 POKOJE wynajmę tanio. 2147 Potomac Ave. Zgłoszenia 2-gie piętro w tył.

POKOJE umiarkowane, para ogrzewana, tanio. 1562 N. Damen Ave. — 2-46

DO Wynajęcia 4 pokoje tanio. 1336 Chapin ul. — 2-46

2450 N. RICHMOND ul. 4 nowoczesne, widne pokoje, odnowione, farnes, gazowy range, \$22. Tel. Belmont 9617. — 2-46

POKÓJ umiarkowany, oddzielne wejście, tylko dla osoby inteligentnej. 1407 N. Hoyne Ave. Armitage 6298, trzech dzwonek.

DO WYNAJĘCIA 6 dużych, widnych pokoi, pięć ogrzewane, gorąca woda, przystępnie, 3228 Hirsch ul. 4-6-9

DO WYNAJĘCIA ofis dentyksty. 4254 Archer Ave. — 2-46

DO WYNAJĘCIA 6 i 5 pokojowe mieszkanie, prowe ogrzewanie, elektryczne lodownię, w Logan Square, blisko górnej kolei. 2433 Kedzie Blvd. — 2-46

OSOBNE pokoje umiarkowane do wynajęcia, mała gotówka, \$2.00, 543 No. Ashland ave. — 2-46

CZTERY frontowe pokoje do wynajęcia, kapiełnia, \$15, weranda, — 1624 No. Paulina ul. — 2-46

MUSZE sprzedac Norge lodownię 1932 zupełnie nową, ładną przystępną na oferta nie będzie odmówiona. 5514 Warwick Ave. Przyjść każdego czasu. — 2-46

SPRZEDAM 20 klatek dla kanariów w dobrym stanie, rozmiarów rozmiar, tanio. 1011 N. Ashland Ave. — 2-46

KUPNO I SPRZEDAŻ

ROZMAITE

SPRZEDAM tanio kantory, półki stieling maszyn, wagi, razem, tuteż osobno. — 2659 Armitage Ave. — 2-46

KUPIĘ lodownię, do bielizny, musi być tanio. Newcastle 4643.

RZECZY DOMOWE

SPRZEDAM śliczny garnitur (bielizny, do jadalni i sypialni, przystępnie. 3005 N. Oakley Ave. — 2-46

ELEKTRYCZNA maszyna do prania \$10, doskonała kondycja. 5724 Eddy ul. Tel. Avenue 4270. — 2-46

ALCAZAR combination emalowany piec kuchenny, \$30. 1638 W. Division ulica, 2gie piętro.

INTERESA

SKŁAD cukierków na sprzedaż, do dobre urządzenie. Bardzo tanio. 1048 N. Paulina ulica. — 2-46

NA SPRZEDAŻ skład cukierków, tani, 1057 N. Paulina ul. — 2-46

NA SPRZEDAŻ zakład naprawy obuwia tanio, może nauczyć 1923 1/2 W. Wabasha Ave. — 2-46

MALY skład cukierków na sprzedaż. 1455 Irving Ave. — 2-46

NA SPRZEDAŻ groszarnia i buczernia blisko polskiego kościoła. Bardzo tanio. Tel. Haymarket 5481. — 2-46

BALWIERNIA na sprzedaż, 919 N. Ashland Avenue. — 2-46

BUCHCERNIA 1. groszarnia w dobrej okolicy, stare urządzenie, mieszkanie, 30 lat, rent \$35.00, z 4 pokojowym mieszkaniem, sprzedam tanio. 2068 W. 13ta ulica. — 2-46

CHOCĘ wspólnika, chętnik na pierwszeństwo, który może ukończyć od \$2,000 do \$3,000 w fabryce wyrobów. — 2-46

NA SPRZEDAŻ klasę techniczną instrumentów, do objęcia biura i zarządcy sprzedaży. Nadawczyzna przesyłać. Zadni agenci. Piszcie G-2 Dziennik Chicagowski, 1455 W. Division ul. — 2-46

NAROZNIKOWY skład cukierków sprzedam przystępnie, tani rent, 1245 W. Chicago Ave. — 2-46

BALWIERNIA na sprzedaż, 1928 W. 21-st. — 2-46

NA SPRZEDAŻ skład cukierków, 6 mieszkań, stare urządzenie, mieszkanie, na salon, lease na 3 1/2 lat, sprzedaje z powodu innego interesu. 2821 W. 21sta ul. Rockwell 5356. — 2-46

NA SPRZEDAŻ skład cukierków i innych przysmaków. Sprzedam tanio. 4459 Archer Ave. — 2-46

NA SPRZEDAŻ groszarnia i buczernia, dobry wyrobiony interes, trochę gotówki, resztę na łatwe spłaty. Zgłoszenie pnr. 4246 Melrose ul. 1sze mieszkanie.

NA SPRZEDAŻ szwajski warsztat, dobry interes. 1420 Cornell ul. 1 piętro. — 2-46

NA SPRZEDAŻ skład cukierków za wagę cenę. 1420 Wood ul. — 2-46

BUCHCERNIA i groszarnia, niema konkurencji w promieniu dwóch bloków. Dobry interes, przyszyje i przekonanie się. Gotówkowy interes. Okolica niemiecka i norweska. 1656 N. Keeler ave. Tel. Capital 0441. — 2-46

LOTY I FARMY

NA ZAMIANE 118 akrowa farma w Lake Geneva, Wisconsin, 90 mil od Chicago. Dobre budynki, 30 krów. Jan Chmielinski, 5026 Cullum Ave. 6

SPRZEDAM 60 akrow ziemi w Wisconsin, \$500, niema domów. Anna Pawlowicz, 5424 S. Prairie Ave., Chicago, Ill. — 2-46

NA SPRZEDAŻ 5 pokojowy murywan bungalow bardzo tanio. 3331 N. Harding Ave. — 2-46

SPRZEDAM 60 akrow ziemi w Wisconsin, \$500, niema domów. Anna Pawlowicz, 5424 S. Prairie Ave., Chicago, Ill. — 2-46

NA SPRZEDAŻ 5 pokojowy murywan bungalow bardzo tanio. 3331 N. Harding Ave. — 2-46

SPRZEDAM 60 akrow ziemi w Wisconsin, \$500, niema domów. Anna Pawlowicz, 5424 S. Prairie Ave., Chicago, Ill. — 2-46

NA SPRZEDAŻ 5 pokojowy murywan bungalow bardzo tanio. 3331 N. Harding Ave. — 2-46

SPRZEDAM 60 akrow ziemi w Wisconsin, \$500, niema domów. Anna Pawlowicz, 5424 S. Prairie Ave., Chicago, Ill. — 2-46

NA SPRZEDAŻ 5 pokojowy murywan bungalow bardzo tanio. 3331 N. Harding Ave. — 2-46

SPRZEDAM 60 akrow ziemi w Wisconsin, \$500, niema domów. Anna Pawlowicz, 5424 S. Prairie Ave., Chicago, Ill. — 2-46

NA SPRZEDAŻ 5 pokojowy murywan bungalow bardzo tanio. 3331 N. Harding Ave. — 2-46

SPRZEDAM 60 akrow ziemi w Wisconsin, \$500, niema domów. Anna Pawlowicz, 5424 S. Prairie Ave., Chicago, Ill. — 2-46

NA SPRZEDAŻ 5 pokojowy murywan bungalow bardzo tanio. 3331 N. Harding Ave. — 2-46

SPRZEDAM 60 akrow ziemi w Wisconsin, \$500, niema domów. Anna Pawlowicz, 5424 S. Prairie Ave., Chicago, Ill. — 2-46

NA SPRZEDAŻ 5 pokojowy murywan bungalow bardzo tanio. 3331 N. Harding Ave. — 2-46

SPRZEDAM 60 akrow ziemi w Wisconsin, \$500, niema domów. Anna Pawlowicz, 5424 S. Prairie Ave., Chicago, Ill. — 2-46

Godziny: od 8:30 do 5:30.

PIENI

